

BUDAPEST Reggeli Újság

Noviszád, 1939 április 29, szombat

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 118. szám

Hitler felmondja az angol-német flotta-egyezményt és a német-lengyel szerződést

A német kancellár válasza Rooseveltnek: Ideje lenne, ha Roosevelt elnök bevállaná Wilson elnök szavát

A világ politikai érdeklődése pénteken Berlin felé fordult. A német főváros teljes mértékben felkészült, hogy méltó keretet adhasson a birodalmi gyűlés pénteki, történelmi jelentőségű ülésének. A birodalmi gyűlés színhelyét, a Kroll-operát ünnepélyesen felszították. Pontban 12 órakor megállt egész Németországban az élet, hogy a német nép vezérének szavait hallhassa. Megállt a munka Németország minden üzemében, gyárában, műhelyében és irodájában. Az iskolákban és az egyetemeken szünetet a tanítás. A diákok és a tanítók az iskolák dísztermeiben gyülekeztek. Zárva voltak az üzletek és a postahivatalok is. Valamennyi színházban, moziban, vendéglőben, vasutalmáson és a szállodák előcsarnokában hangszórókon közvetítették Hitler beszédét. A német főváros nagyobb terein és forgalmasabb utcáin hangszórókat helyeztek el, hogy a járókelők is meghallgathassák Hitler szavait.



Hitler általános figyelem közepette a következőket mondotta:

Az északamerikai Egyesült Államok elnöke táviratot intézett hozzám. Ennek a táviratnak sajátos szövegét ismerik, mert még mielőtt én, mint címzett láthattam volna, a másik világrészben már rádió és sajtó útján közzétették. Azonkívül a demokrata világlapok felvilágosítottak bennünket arról, hogy ez a távirat nagyon ügyes okmány, amelynek az a rendeltetése, hogy a népkormányral rendelkező államokra hárítsa a felelősséget a plutokráciák háborus rendszabályaiért. Mindezek után elhatároztam a német birodalmi gyűlés összehívását, hogy úgy önöknek, mint a német nemzet választott képviselőinek megadjam a lehetőséget, hogy elsőnek ismerjék meg válaszomat és azt jóváhagyják vagy elutasítsák.

HITLER BESZÉDE

Göring elnök 12 óra 5 perccor nyitotta meg a birodalmi gyűlés ülését. Üdvözölte a szudétánemet és a cseh-morva protektorátus és a memeli képviselőket, majd Hitler vezér és kancellárnak adta át a szót.

A Gondviselés megmutatta nekem az utat, amelyen haladva népemét vérontás nélkül felszabadítottam a legmélyebb nyomorúságból és újból felfelé vezettem. A Gondviselés megengedte, hogy betöltssem életem egyetlen feladatát: felemelni a német népet elesettségéből és megszabadítani minden idők leggyalázatosabb parancsbékéjének bilincseitől. Ezért nem tettem egyetlen olyan lépést sem, mely idegen jogokat sértett volna, hanem csak a husz év előtt megsértett igazságot állítottam újra helyre. A mai német birodalomban nincs olyan terület, amely ne tartozott volna hozzá ősi idők óta, amely nem állott vele kapcsolatban vagy nem állott volna német szuverénitás alatt.

VERSAILLESBEN TÖNKRE TETTKÉ A VILÁGGAZDASÁGOT

Hitler ezután részletesen esett el a demokrata diktátoroktól a népekre rákényszerített »nyomorbéke«
következményeit, amely egyaránt sújtotta a Versaillesben elítélteket, de a többi nemzetet is. Ezek a demokrata békediktátorok versaillesi örökségükkel alaposan tönkretették a világgazdaságot.

A Saar-vidék visszaszerzése valamennyi területi kérdést kiküszöbölt Európában Franciaország és Németország között. Nagy örömmel vettem, hogy több európai állam a német birodalmi kormányhoz erre vonatkozó nyilatkozatát arra használta fel, hogy a maga részéről is kijelentse feltétlen semlegességre irányuló akaratát. Áll ez Hollandiára, Belgi-

umra, Svájcra, Dániára és több más államra.

JUGOSZLÁVIAVAL SZIVÉLYES BARÁTI VISZONYT TARTUNK FENN

Franciaországot már említettem. Nincs szükség arra, hogy megemlítssem Olaszországot, amely államhoz a legmélyebb és legszorosabb barátság fűz minket, vagy, hogy megemlítssem Magyarországot és Jugoszláviát, amely államokkal, mint szomszédokkal szerencsénk van szivélyes baráti viszonyt fentartani. Politikai tevékenységem első pillanatától azonban semmi kétséget sem hagytam az iránt, hogy vannak más helyzetek, amelyek népünk önrendelkezési jogának oly közönséges és durva megsértését jelentik, hogy azokat sohasem fogadhatjuk el.

A cseh-morva kérdés

Hitler ezután rátért Cseh-Morvaország kérdésre és kijelentette, hogy ezeknek az országoknak önálló léte gazdasági téren tartósan csak a német néppel és a német közgazdasággal összefüggésben gondolható el. Hogy mit vártak ettől az államtól, az a legfelreérthetlenebbül kiténik Pierre Cot volt francia légügyi miniszter megállapításából, aki nyugodt lélekkel kijelentette, hogy ennek az államnak az lesz a feladata, hogy bármely viszály esetén a bombavető repülőgépeknek olyan repülőtere lehessen, amelyről kiindulva, néhány óra alatt megsemmisíthetik a legfontosabb német ipari központokat. Éppen ezért érthető, hogy a német állam vezetői a maguk részéről szintén elhatározták, hogy megsemmisítik ezt a repülőteret.

Hitler ezután a német nyugati erődítések kérdésével foglalkozott. Kijelentette, hogy ezek az erődítések már szeptemberben olyan állapotban voltak, hogy a háboru egykori Siegfried vonalának ellenálló erejét harminc-negyvenszeresen felülmúlták. Ez a vonal most már teljesen elkészült és Aachen és Saarbrücken előtt húzódik. Az az állapot, amelyben minden időknek ez a legnagyobb erődítési műve ma áll, feljogosítja a német nemzetet arra a megnyugtató meggyőződésre, hogy a világ semmiféle hatalmának sem sikerülhet ezt a frontot valaha is áttörni.

A MÜNCHEN UTANI KÉRDÉSEK

Hitler ezután röviden ismertette a müncheni döntés eredményeit és ezeket mondotta: A München után nyitva maradt kérdések a következők voltak: 1. A magyarlak-

ta részek visszacsatolása Magyarországhoz. 2. A lengyel részek visszatérése Lengyelországhoz. 3. A szlovák kérdés rendezése és 4. Az ukrán kérdés megoldása.

A Németországhoz és Olaszországhoz intézett kérelemmel, amely döntőbírákú hívtá fel ezt a két országot a Szlovákia, Kárpátalja és Magyarország között szükséges új határmegvonáshoz, az érdekeltek maguk lemondtak arról a lehetőégről, hogy mind a négy hatalomhoz forduljanak. A döntőbírói ítélet — mint ilyen esetekben rendesen történni szokott —, egyik félt sem elégítette ki teljesen. Rövid időn belül a két állam részéről élénk kifogásokat emeltek. Magyarország általános és különleges érdekből követelte Kárpátukrajnát, Lengyelország pedig közvetlen kapcsolatot követelt Magyarországgal. Világos volt, hogy ilyen körülmények között ennek az egykori versaillesi mag-

Reggeli levél

Krokodilvadászat

Igazi nagy vadászokat nem elégíti ki az, ha jámbor nyulakat, vagy riadt szemű özeket puffanthatnak le, de még az sem felel meg izlésüknek, ha az eléjük hajtott szarvasbikát ejthetik el. A vérbeli vadász nagyobb vadakra áhítozik. Afrika forró levegője, beláthatatlan messzeségű homoksvatagjai, mocsarai és izgalmas titkokat rejtő ismeretlen területei azok, amelyek vágyalmukban élnek. Nagyon kevésnek adatott azonban meg az a különös kegy, hogy egyszer nagy vadra is vadászhat. Sok pénz kell ahhoz, hogy valaki megengedhesse magának az afrikai vadászati fényűzését. Legtöbbször vagy nagyon gazdag emberek, vagy államfők, de legalább is politikusok azok, akik Európából Afrikába rándulhatnak komoly vadászatra. A nagy földrajz tudósok, akik nemcsak tanítják a földrajzot, hanem azt meg is akarják ismerni, szintén azok közé tartoznak, akik puskával a kezükben járják Afrika ismeretlen rengetegeit és életük kockázatával ejtenek el nagy vadakat.

A derék földrajztudósok azonban aligha juthatnának el Afrikába, ha kormányaik súlyt nem helyeznek rá, hogy tudósaik minél inkább megismerjék ezeket az exotikus területeket, mert a tudósok által felfedezett természeti kincsek sohasem az Afrikakutató használatára, hanem a kormány, vagy a nagytőke. A múltban is sokszor jártak tudósok Afrikában, most is járnak. Feltűnő azonban az, hogy az utóbbi időben milyen sok német tudós járja Afrikát. Földrajztanárok, vadászok és újságírók vágnak neki Afrika sötét vidékének, hogy letérképezzék azt, ami még ismeretlen, vagy néhány érdekes cikket írjanak lapjuknak, esetleg gazdag vadászszámmal térjenek vissza hazájukba és akkor az elejtett vadak bőrével és egyéb trofeákkal díszítsék lakásukat. Legalább is ezt tudja meg a nagy nyilvánosság az afrikautazásokról.

Az igazi cél azonban egészen más. A krokodil- és elefántvadászatok pontosan kikutatnak mindent, ami minden eshetőséggel számolva fontos lehet és bizony nagyon gazdag feljegyzésekkel térnek vissza hazájukba. A nagy vadászok ritkán elégszerek meg a duvaddal, egészen mást akarnak elejteni. Nem is kell messzire menni a történelem során, csak vissza kell emlékezni III. Viktor Emánuel 1935 évi szomáli földi elefántvadászatára. Alig tért vissza az olasz király az elefántvadászatról, amikor az aszkarik, feketeingesek, olasz tankok és repülő indultak vadászatra Abessziniába. Ezek azonban már nemesebb vadra pályáztak és sikerült is elejteniük Haile Szelasszié egész birodalmát. Az ilyen előzmények után kétségtelenül különleges megfontolásokra készíti az újságolvasót az, ha a nagy német lapok ugyyszólván napról-napra krokodil, elefánt és hasonló vadászatról számolnak be, amelyek főhősei mindig kiváló földrajztudósok, utazók és újságírók.

A német gyarmati kérdés ma igen időszerű és minden európai bonyodalom és zavar hátterében ott sötétlik Afrika, ahonnan a németeket ki-

zátanak a maradékállama is megérett a halálra. Tény, hogy az eddigi állapotnak a fenntartásához talán csak egyetlen államnak, Romániának fűződött érdeke, amely legjobb képviselője utján személyesen közölte velem, hogy milyen kívánatos volna, ha Ukrajna és Szlovákián keresztül talán közvetlen utat kaphatna Németország felé. Ezt csak azért említem, hogy illusztráljam, mennyire érzi magát fenyegetve Románia Németország által, amely fenyegetés alatt a román kormány az amerikai jövőbelátók felfogása szerint nyög.

Elérkezett az a pillanat, amikor a birodalmi kormány nevében elhatároztam annak kijelentését, hogy nem gondolunk továbbra is annak az ódiumnak viselésére, mintha a Románia felé irányuló német előnyomulási ut nyitvartatásaként elleneznénk Lengyelország és Magyarország közös határ iránti kívánságát.

CSEHSZLOVÁKIA TULÉLTE ÖNMAGÁT

Csehszlovákia versaillesi szerkezete túlélt önmagát. Felbom-

Hitler az angol-német viszonyról

Teljesen érthetetlen előttem, hogyan vonatkozhatják erre az esetre azt a megállapodást, amely Chamberlain között és köztem Münchenben létrejött. Ez a megállapodás kizáróan olyan kérdésekre vonatkozott, amelyek Anglia és Németország együttélését érintik. Egész politikai tevékenységem folyamán mindig azt a gondolatot képviseltem, hogy állítsuk helyre a szoros német-angol barátságot és együttműködést. Öszinte csodálattal adózom annak a gyarmatosító munkának, amelyet az angol-szász nép az egész világon végzett, ez a tiszteletem és becsülésem azonban nem jelenti azt, hogy lemondok saját népem életének biztosításáról. De minden angol megértheti, hogy mi a legcsekélyebb mértékben sem érezzük magunkat a briteknél alacsonyabbrendű népek. Ha Anglia nem mutat megértést e magatartásunk iránt, akkor erőnk tudatában és barátaink erejének tudatában meg fogjuk találni azt az utat, amely függetlenségünket biztosítja és méltóságunkat nem csorbítja.

— Tudomásul vettem a brit miniszterelnöknek azt a kijelentését, amely szerint az a véleménye, hogy Németország ígéreteiben nem lehet bízni. Ilyen körülmények között magától értetődőnek tartom, hogy nem ő róla, sem az angol népről nem telerlezhetjük fel, hogy továbbra is fenntart olyan helyzetet, amely csupán a bizalom fennállása mellett képzelhető el.

Anglia iránti állandó barátságos politikánk szellemében saját jószántunkból azt a javaslatot tettük Angliának, hogy Németország önként korlátozza tengeri fegyverkezését. Ez a korlátozás magában foglalta azt a meggyőződésemet, hogy Anglia és Németország között soha többé nem kerülhet sor háborúra. Meg kell azonban állapítanom, hogy Anglia félhivatalos és hivatalos politikája semmi kétséget sem hagy az iránt, hogy Londonban többé nem osztoznak ebben a meggyőződésben, hanem azon a véleményen vannak, hogy bármilyen viszályba is keveredik bele Németország, Nagybritaniának Németország ellen kell állást foglalnia. Angliában úgy látják, hogy a németek elleni háború elkerülhetetlen. Én ezt felfogást igen sajnálatosnak látom, mert az egyetlen követelés, amelyet Angliával támasztok és támasztani fogunk, a gyarmatok visszazadására irányul. Ez a követelés azonban nem lehet háborus konfliktus okozója. Meg vagyok győződve, hogy ezt az angolok maguk is belátják. Mindettől eltekintve meg kell állapítanom, hogy sohasem támasztottam olyan követelést, amely bármilyen tekintetben Anglia megkísérlését jelentette volna. Ha azonban Anglia arra az álláspontra helyezkedik, hogy Németországgal szemben minden körülmények között fel kell lépni és ha Anglia folytatja bekerítési politikáját, akkor ki kell jelentenem, hogy a német-angol flottaegyezményt megszüntetnek tekintem. Elhatároztam, hogy erről ma értesítem az angol kormányt. A német nép kénytelen ezt tenni, mert tartozik ezzel a lépéssel önbecsülésének. Ha az angol kormány súlyt helyez arra, hogy a jövőben tárgyalásokat folytasson Németországgal, akkor Németország az ilyen kezdeményezést csak örömmel üdvözölheti. Németország nem akar semmi olyat, ami nem volt az övé, ha azonban valaki megtámadná Németországot, akkor olyan hatalommal találja magát szemközt, amelyhez képest az 1914 évi Németország ereje jelentéktelen volt.

rekesztették, pedig jogot tartanak rá, hogy nemcsak a többi fehér nagyhatalom, hanem ők is részesei legyenek az afrikai kincsvadászatnak. A tények és helyzet ismerete alap-

lott, nem azért, mert Németország ezt akarta, hanem azért, mert a zöldsztálnál nem lehetett huzamosabb időre mesterséges és életképtelen államokat alkotni s fenntartani. A birodalmi kormány, miután az egész államtákolmány a gyakorlatban már felbomlott, elhatározta, hogy most már a maga részéről szintén beavatkozik. Ez csak magától értetődő kötelességének végrehajtása volt. A Csehországban felhalmozott hatalmas mennyiségű hadianyag és az a lehetőség, hogy ezt a hadianyagot egyes örültek hatalmukba keríthetik, beláthatatlan következményű robbanások veszélyét rejtette magában. A terület megszállása óta lefoglaltak és biztonságba helyeztek 1582 repülőgépet, 501 léghárító ágyút, 2175 ágyút, 785 aknavetőt, 269 páncélkocsit, 43.870 géppuskát, 114.000 pisztolyt, 1.090.000 puskát, több mint egymilliárd gyalogsági töltényt, több mint három millió tüzérségi lövedéket, továbbá hidvázakat, lehallgató készülékeket, fényszóró készülékeket, mérő eszközöket igen nagy tömegben és sok más hadianyagot.

MIT KÖVETEL HITLER LENGYELORSZÁGTÓL?

Németország elismeri azt, hogy Lengyelországnak szüksége van szabad kijárási a tenger felé, de ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ép ugyanilyen módon szüksége van Németországnak összeköttetésre keleti tartományai felé. Súlyos problémák ezek, amelyekért azonban a versaillesi boszorkánymesterek felelősek. Németország azt javasolta Lengyelországnak, hogy Danzig szabad város térjen vissza a német birodalom keretébe és Lengyelország adja meg Németországnak azt a jogot, hogy az ugynevezett folyosón keresztül saját vasútjait és saját útjait építhesse ki és tarthassa fent. Ezzel szemben Németország hajlandónak nyilatkozott arra, hogy tiszteletben tartja Lengyelország valamennyi danzigi gazdasági érdekeit és a lengyeleknek szabad kikötőt biztosít Danzigban. A német birodalom kijelentette, hogy ezzel végre megoldottnak tekinti a lengyel-német határkérdést és ugyanakkor azt javasolta, hogy Lengyelország és Németország kössön 25 éves megnevezésű egyezményt. Végül azt indítványozta Németországnak, hogy Németország, Lengyelország és Magyarország között közös biztositás Szlovákia függetlenségét.

A lengyel kormány azonban ezt az indítványt elutasította, sőt a csapatösszevonások eszközéhez folyamodott. Következtek ezután a Lengyelországnak felajánlott különböző garanciaegyezmények. Németország ekkor megállapította, hogy Lengyelország egyoldalúan megsértette a lengyel-német egyezményt. Németország tehát kijelenti, hogy az egyezményt megszüntetnek tekintti és erről értesítette a lengyel kormányt. Ha Lengyelország hajlandó új egyezmény megkötésére, a német kormány a maga részéről ugyancsak örömmel lép ilyen tárgyalásokra.

VÁLASZ ROOSEVELTNEK

Hitler ezután részletesen, pontról-pontra válaszolt Roosevelt elnök táviratára. Kijelentette, hogy semmit sem tud arról, mintha Németország hármely nemzetet fenyegetné.

Rooseveltnak arra a kijelentésére, hogy valamennyi nemzetközi kérdést meg lehet oldani tárgyalóasztal mellett, Hitler azt válaszolta, hogy minden idők legnagyobb értekezlete a Népszövetség volt, de a világ eme legnagyobb értekezletének sem sikerült egyetlen kérdést sem megoldani, amely döntő jelentőségű nemzetközi kérdés volt. Németország képviselői soha többé nem fognak olyan értekezleten résztvenni, amely rájuk nézve a bíróság szerepét játszatja.

Hitler ezután ismertette leszerelési javaslatait, amelyek mind-egyikére annak idején elutasító választ kapott. Majd így folytatja:

— Nagyon örülnék, ha Roosevelt elnök ur, mint Wilson utódainak egyike, sikrasználna annak érdekében, hogy most végre megtartsák azokat az ígéreteket, melyek alapján Németország egykor letette a fegyvert. Itt Németország elrabolt gyarmatainak visszaadására gondolok.

Az angol törvényhozás megszavazta a véderőjavaslatot

Hoare: Anglia felkészülten várja az eseményeket
A német hadsereg főparancsnoka Olaszországba utazik

Londonból jelentik: Az angol alsóház csütörtöki ülésén Chamberlain miniszterelnök beterjesztette a kormányának a védkötelezettség bevezetésére vonatkozó határozati javaslatát. Az angol miniszterelnök ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Az események irama nem adott nekünk elég időt ahhoz, hogy szándékaink felől tájékoztassuk az ellenzék vezéreit. Különösen fontos volt, hogy a kormány még a német kancellár pénteki beszéde előtt nyilatkozzék, mert különben elhatározásunkat Hitler beszédével hozták volna kapcsolatba. Nem tudjuk, mi lesz a tartalma a beszédnek, de határozottan meg kell értetnünk az egész világgal, hogy elhatározásunk ettől teljesen független. Tény az, hogy három ízben is megígértem, hogy béke idején nem vezetjük be a sorozási kötelezettséget. Akkor azonban egészen mások voltak a viszonyok, mint ma. Akkor nem fenyegetett közvetlenül a háború és nem merültek fel olyan kérdések, amelyek háborúhoz vezethetnek. A csehszlovák kérdés akkoriban még nem került annyira előtérbe és az általános fegyverkezés irama sem volt ennyire gyors. Akkor még azt hittük, hogy Anglia egész csapatszükségletét fedezhetjük önkéntes toborzás útján.

Véleményem azóta megváltozott. (Felkiáltások a munkáspárt: Nem először!) Mindenkinek joga van meggyőződését megváltoztatni, ha a viszonyok megváltoznak. Ha Anglia nem változtatná meg felfogását, amikor a viszonyok azt megkövetelik, akkor az ország katasztrófába kerülhetne. Nem hisszük többé, hogy a hadsereg emberszükségletét kizáróan az önkéntesrendszer alapján ki lehetne elégíteni. Az ellenzék oldaláról azt állították, hogy az ország védelmére szükséges intézkedéseket nem tehetjük meg anélkül, hogy előzően általános választásokat ne tartanánk. Lehet, hogy a dolgokat annyira kielemezik, hogy a kormány számára nem marad más hátra, mint eleget tenni ennek a kívánságnak. De azokat, akik a mai időkben ilyen lépésre kényszerítenének bennünket, súlyos felelősség terhelné. A mostani idők annyira különbözőek azoktól az időktől, amikor a felhántorgatott ígéreteket tettem, hogy ma már nem lehet a békeidők szabályait irányadóknak elfogadni, hanem úgy kell cselekedni, amint azt a háború idők szabályai megkívánják. Kérem az alsóházat: ragaszkodjék-e a régebbi ígérekhez vagy felmentse magát? Remélem, hogy az ország

helyeselni fogja a kormány eljárását.

ANGLIA ÁLLJA A SZAVÁT

Március 23.-a óta, amikor utoljára beszéltem a védkötelezettség kérdéséről és harmadizben ígértem, hogy a sorozási kötelezettséget békeidőben nem fogjuk bevezetni, a helyzet gyökeresen megváltozott. Kényszerülve voltunk, hogy biztosítékokat adjunk Lengyelországnak, Görögországnak és Romániának. Ezek a biztosítékok óriási módon megnövezték kötelezettségeinket. A szavatosságoknak, amelyeket nyújtottunk, csak akkor lesz meg a kívánt hatása, ha bizalmat tudunk ébreszteni a szóbanforgó államokban és ha egész Európa meg lesz győződve arról, hogy szavunkat állni is fogjuk. Láttuk, hogy bizonyos oldalról kétségbevonták szavatossági ígéreteinket. Az elmúlt hét folyamán egyre sürűbben bukkantak fel gyanúsítások és különböző fővárosokban elhangzott az a gunyos megjegyzés: Anglia kész harcolni — az utolsó francia katonáig. A kételkedés egyre inkább veszélyeztette erőfeszítésünk sikerét, amelynek célja: tömör arcvonalat építeni az erószak-uralmi kísérletek ellen.

Ami a védkötelezettség bevezetésére vonatkozó javaslatok gyakorlati eredményét illeti, nem szabad lekicsinyelnünk, hogy az általános védkötelezettség bevezetésére vonatkozó elhatározás fontos eltérést jelent Anglia egyik legrégebbi hagyományától. Az angol és a külföldi sajtó megjegyzései világosan mutatják, hogy a kormány elhatározása megnyugtatta és bátorította Anglia összes európai barátait. Lehet, hogy a javaslat nyomán behívott fiatalemberek száma egy évben elmarad a kontinens hadseregeinek létszáma mögött, de súlyos tévedés volna azt hinni, hogy katonai szempontból nem bírna nagy fontosságú az a tudat, hogy meghatározott időben meghatározott számú emberrel rendelkezünk. Ennek folytán arra a meggyőződésre jutottam, hogy ez az intézkedés szükséges az ország biztonsága szempontjából, valamint abból a szempontból is, hogy azt a politikát, amelyet az ellenzék is helyesel, sőt sürget, sikerre vezethessük.

Ami a hadiipar hasznának korlátozását illeti, nem akarjuk a hadianyaggyáratok méltányos használatától megfosztani, de nem tűrhetjük a jogosulatlanul nagy hasznát. A kincstári kancellár most tanulmányozza ezt a kérdést. Ami a háború idején megengedhető nyereséget illeti, azt az általános

elvet fogadhatjuk el, hogy olyan időben, amikor a nép biztonsága és élete forog kockán, az egyéni vagyon a közös célt szolgálja és szükség esetén igénybevehető. Külön e bántást érdemel a háborus nyereszkesedés. Az árdragítást gátló intézkedésekkel együtt meg fogjuk akadályozni egyéni vagyónoknak a háborus viszonyok segítségével való szerzését.

FELHÍVÁS AZ ELLENZÉKHEZ

Chamberlain ezután az ellenzék felé fordulva, a következőket mondotta:

— Jól tudjuk, mit jelent az ellenzék számára a »kényszer« szó, amelyet ifjúkoruk óta gyűlöttek. Igyekeztünk még a mai súlyos időkben is számolni aggodalmainkkal. Ennek a korlátolt jellegű javaslatunknak egyetlen célja a leg-sürgősebb szükséglet kielégítése. Senki sem kételkedik az ellenzék hazafiasságában. Tudjuk, hogy háború esetén féltetnénnek mind nyájban minden belpolitikai ellentétet és vállalva küzdenének annak az elvnek és annak a szabadságnak a megvédéséért, amely mindnyájunk számára egyaránt drága. Nem akarom azt a benyomást kelteni, mintha a háború közvetlenül küszöbön állna, nem hiszem, hogy ma már olyan viszonyok volnának, amikor csekély súlytöbblet is eldöntheti a mérleg egyik vagy másik serpenyőjén, hogy lesz-e háború vagy sem. Kérem az ellenzékot, ne tegyen olyan lépést, amely máshol kétséget támaszthatna azon eltökélt szándékaink komolysága tekintetében, hogy teljes erőnkkel meg akarjuk valósítani a mindnyájunk által helyeselt politikát. Nem hiszem, hogy volna olyan lépés, amelyet az ország ne volna hajlandó megtenni, ha úgy érzi, hogy ennek a politikának a sikeréhez erre a lépésre szükség van.

CHURCHILL: MÁR HÁBORUT VESZTETTÜNK

Az ülés további során Winston Churchill kijelentette, hogy örömmel üdvözlí a kormány döntését s nem érti, hogy az ellenzék miért foglal állást ellene. A miniszterelnök megígérte ugyan — mondta Churchill —, hogy nem vezeti be a védkötelezettséget, de ennek az ígéretnek megtartását a kormány ma nem tekinti a nemzet érdekében állónak. Rendes körülmények között általános választások döntenék el ezt a kérdést, de ha most választásokat tartanánk, ez veszedelmes lenne, mert a választások hónapig is eltarthatnának, ezalatt pedig megtámadhat-

nak bennünket. Három év alatt már háborút veszítettünk a Rajna-vidék megszállása, az abessziniai, ausztriai, albániai, müncheni és spanyolországi események folytán.

MÁSFÉL MILLIÓ UJ HADKÖTELES

Lord de la Warr főpecsétőr bejelentette ezután, hogy a kormány felülvizsgáltatta azoknak a névjegyzékét, akiket háború esetére nélkülözhetetleneknek jelentettek be. A névjegyzékből a kormány másfél millió 50 évesnél fiatalabb embert törölt.

Chamberlain miniszterelnök egy hozzáintézett kérdésre közölte, hogy az angol uralkodópár az Empress of Australia gőzösön indul kanadai és északamerikai útjára. Arra a kérdésre, hogy miért választotta a kormány éppen ezt a gőzöst, amely tudvalevően német hajó volt és a háború után mint zsákmány került angol tulajdonba, Chamberlain azt válaszolta, hogy a gőzös luxushajó és így kevés átalakításra szorult. Azonkívül gépeit Glasgowban készítették. Egyébként maga György király kívánta, hogy a Repulse csatahajó, melyet az utazásra eredetileg kiszemeltek, Angliában maradjon.

ELFOGADJÁK A JAVASLATOT

A szavazás során az alsóház 380 szavazattal 143 ellenében elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát és 376 szavazattal 145 ellenében elfogadta a kormány javaslatát a kötelező katonai szolgálat bevezetéséről. A lordok háza szavazás nélkül fogadta el a sorozási törvényt.

NEMZETVÉDELMI ALAKULATOK

Londonban a nemzetvédelmi szadok megalakításáról szóló kiáltvány közzétételével egyidejűen felhívást intéztek 45 és 51 év közötti férfiakhoz, hogy négyévi időtartamra önként jelentkezzenek az angol nemzetvédelmi szadoknál.

ANGLIA FELKÉSZÜLTEN VÁRJA AZ ESEMÉNYEKET

Londonból jelentik az Avara: Sir Samuel Hoare belügyminiszter csütörtök este beszédét mondott, amelyben foglalkozott a védkötelezettség bevezetésével is és többek között ezeket mondotta:

— Az a döntés, amelyet az ifjúság kötelező katonai kiképzésére vonatkozóan hoztunk, újabb bizonyítéka annak az elhatározásunknak, hogy készen várjuk az eseményeket. Ha a nemzet életében pillanatnyilag változások is állnak be, a földolog az, hogy mindent megtettünk, ami szükséges, hogy a népet előkészítsük a korszerű háborúra. Ha a háború már kitört, nincs idő a hosszadalmas katonai gyakorlatozásra. Ha a demokráciák élni akarnak, ugyan úgy készen kell állniok a háborúra, mint a tekintélyállamoknak. Népünk rendkívül türelmes, de rendkívül elszánt is.

IRORSZÁG MAGATARTÁSA

Dublinból jelentik: De Valera ir államelnök kijelentette, hogy Irország európai háború esetén semleges marad. Az ir kormány-

nak ezt az álláspontját — mondta — az angol kormány jól ismeri. A Reuter-iroda értesülése szerint De Valera ellenzi a katonai szolgálati kötelezettség bevezetését Irország bármely részében.

AZ OLASZ VÉDERŐBIZOTTSÁG ÜLÉSE

Rómából jelentik: A fasiszta kamara véderőbizottságát péntekre összehívták. Az ülés napirendjén csak egy törvényjavaslat szerepelt, amely a tengerentúli haderő szervezésére vonatkozik háboru esetén. Az olasz kormány tagjai szombaton délelőtt minisztertanácsot tartanak. Olasz politikai körökben a nemzetközi helyzetre való tekintettel a minisztertanács várható határozatainak különleges jelentőséget tulajdonítanak.

BRAUCHITSCH OLASZORSZÁGI UTJA

Rómából jelentik: Brauchitsch vezérezredes, a német hadsereg főparancsnoka szombaton Rómába érkezik. Hétfőig marad az olasz fővárosban, majd Líbiába utazik. Afrikából újra Rómába tér vissza és részt vesz a május 9-i nagy katonai szemlén, amelyet az olasz birodalom kikiáltásának évfordulója alkalmából rendeznek.

ANGLIA A BEKERÍTÉS ELSŐ ÁLDOZATA — IRJA A NÉMET SAJTÓ

Berlinből jelenti az Awa: A Berliner Börsenzeitung Chamberlain beszédével kapcsolatban ezeket írja:

— Mi történt március 29-én? Ezen a napon érkezett Beck Londonba és Lengyelország, Franciaország és a szovjet nyomást gyakorolt Angliára, hogy az ismeretes szavatossági nyilatkozata után vezesse be az általános védkötelezettséget. Anglia ilymódon saját politikai hálójának és saját sajtóhadjáratainak foglya lett és a bekerítési politika első áldozata.

A Lokalanzeiger többek között ezeket írja: Anglia kelet- és délkelet-európai politikája azt mutatja, hogy Anglia meg akarja zavarni a birodalom életszükségeit. A birodalom eddig a maga részéről elismerte az angol érdekkört, olyan mértékben, amint ezt Nagybritannia tényleges érdekei megkövetelték. Németország a legnagyobb figyelemmel kíséri a kelet- és délkelet-európai helyzetet. Lengyelországban az angol biztosítékok következményeként sovinizta tömegmozgalmak keletkeztek. A politikában a legfontosabb az egyes intézkedések hatása és sokkal kevésbé fontos, hogy a politikus mit gondol vagy mit kíván. E tapasztalatok alapján kell Angliának a kontinentális politikába való beavatkozását értékelni.

LENGYELORSZÁGNAK EGY-MILLIÓ KATONÁJA ÁLL FEGYVERBEN

Varsóból jelenti az Awa: A Dobri Vjecor első ízben közli a néhány hét előtt behívott tartalékosok létszámát. Ez a létszám 600.000 fő körül jár, úgyhogy Lengyelországnak ezidőszent körülbelül egymillió katonája van fegyverben.

Cincár-Markovics dr. külügy-miniszter Beogradban

A német sajtó a jugoszláv külügyminiszter berlini látogatásának fontosságáról

Berlinből jelenti az Awa: Dr. Cincár-Markovics Alekszandar külügyminiszter csütörtök este 7 óra 56 perckor kíséretével együtt Beogradba utazott.

A bucsztatás különösen szíves volt. Az állomáson a rohamosztag díszszázada állott fel zenével és zászlóval. Dr. Cincár-Markovics elutazása alkalmával von Ribbentrop külügyminiszter Weizsäcker külügyi államtitkár, a külügyminisztérium számos magasrangú tisztviselője, von Heeren beográdi német követ és nagy közönség jelent meg a pályaudvaron. A közönség lelkesen éltette a jugoszláv külügyminisztert, amikor ellépett a díszszázad előtt. Az a szívélyesség és őszinteség, mellyel Berlinben fogadták dr. Cincár-Markovics külügyminisztert,

jellemezte a folytatott tárgyalásokat is.

NÉMETORSZÁG ÉS JUGOSZLÁVIA KÖZÖTT SEMMI ÉRDEKELLENTÉT NINCS

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz részletesen foglalkozik Cincár-Markovics külügyminiszter berlini látogatásával. A német-jugoszláv találkozó — írja a lap — főleg a velencei tanácskozások után a legvilágosabb bizonyítéka annak, hogy a rosszindulatú külföldi célnak szemben a tengely politikája az egyetértés és együttműködés megteremtése. A német és a jugoszláv népet összekapcsoló baráti viszony nemcsak értelmi mérlegeléseken alapul, hanem a régmúltból táplál-

kozó, kölcsönös megbecsülésen is. A délszláv katonát a világháborúban nagyra becsülte a régi birodalmi hadsereg katonája. Azóta mindkét országban megerősödött az érzés, hogy semmi érdekellentét nincs Németország és Jugoszlávia között. A német népnek különleges öröme szolgál, hogy éppen a jugoszláv külügyminiszter látogatása idején valósul meg a jugoszláv királyság belső és külső megerősödése. A jugoszláv néptudatában lehet annak, hogy országának boldogulása és jóléte a tengelyhatalmak legőszintébb óhaja. A legújabb tapasztalatok a német és az olasz népek egyaránt megmutatták, hogy Délkelet-európában olyan festvéri együttműködés van kialakulóban, amely minden távolról kiinduló fondorlatnak ellenáll és azt meghusitja.

Olasz álláspont szerint:

Roosevelt nem ismeri a külföldi ügyeket, ezért ne avatkozzon be!

Rómából jelenti a Stefani: A következő hivatalos közleményt adták ki:

A libiai—egyiptomi—abessziniai határmegállapító bizottság május első felében ül össze. Ez a békés munka fényes bizonyítéka annak a jó viszonyoknak, amely Róma és Kairó között fennáll. Eszerint Rooseveltnek a területeket illető kezdeményezése legalább is helytelen. Mert nem áll fenn semmiféle ok sem arra vonatkozólag, hogy az Olaszország és Egyiptom közötti barátság megváltozzon. Washington politikai igazgatói ma is, mint Wilson idejében, Amerikán kívül csodálatos tájékozatlanságot árulnak el és mégis azt kívánják, hogy szót fogadjanak nekik.

zése legalább is helytelen. Mert nem áll fenn semmiféle ok sem arra vonatkozólag, hogy az Olaszország és Egyiptom közötti barátság megváltozzon. Washington politikai igazgatói ma is, mint Wilson idejében, Amerikán kívül csodálatos tájékozatlanságot árulnak el és mégis azt kívánják, hogy szót fogadjanak nekik.

Szobotica közgyűlésén hódolótáviratban üdvözölte Őfensége Pavle régensherceget

A város mindent megtesz a vasutigazgatóság áthelyezésének megakadályozására — A fővárosban monstreküldötség indul Beogradba

Szobotica képviselőtestülete pénteken délelőtt közgyűlést tartott, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közgyűlésen csaknem teljes számban megjelentek a városatyák, annak ellenére, hogy a napirenden csak kisebbjelentőségű ügyek szerepeltek. Napirend előtt elsőnek Lungulov Ráda nemzetgyűlési képviselő szólalt fel és emelkedetthangu beszédben köszöntötte fel Őfensége Pavle régensherceget, aki negyvenhatodik születésnapját ünnepli. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel

vonatkozó rendelet hatályon kívül helyezését kérte.

Ugy határoztak hogy a memorandumot a miniszterelnöknek és valamennyi minisztériumnak megküldik.

A határozat elfogadása után Matkovics Béla tanár emelkedett szólásra. Éles hangon foglalt állást a vasutigazgatóság elhelyezése ellen és kijelentette, hogy a városnak nem szabad beleenyugodnia az intézmény elvesztésébe és mindent meg kell tennie hogy az igazgatóság Szuboticán maradását ki- eszközöljék. Kifejtette, hogy nem elegendő a memorandum,

tiltakozó nagygyűlést kell tartani

és monstre küldöttséget vezetni valamennyi illetékes tényezőhöz, hogy a vasutigazgatóság továbbra is Szuboticán maradjon. Matkovics Béla indítványát lelkes hangulatban tette magáévá a közgyűlés és elhatározta, hogy a városi képviselőtestületi tagokból megalkotják a küldöttséget, amely a nemzetgyűlési képviselők vezetésével eljár Beogradban a vasutigazgatóság elhe-

hódoló táviratban üdvözölte a régensherceget.

Ugyancsak napirend előtt több felszólaló szóváltotta a vasutigazgatóság áthelyezésének kérdését. A felszólalók valamennyien a súlyos veszteséget vázolták, amit a közel ezer családot jelentő intézmény elvesztése Szobotica gazdasági, társadalmi és nemzeti életére jelent. A közgyűlés memorandumot fogalmazott meg, amelyben a vasutigazgatóság áthelyezésére

lyezése ellen a küldöttséghez csatlakozik a város minden gazdasági érdekeltsége. A küldöttség a jövő hét elején utazik Beogradba.

MÁJUS ELSEJÉN KÖLTÖZIK BEOGRÁDBA A VASUTIGAZGATÓSÁG ELSŐ CSOPORTJA

Miközben Szubotica város vezetősége kissé megkésve ugyan, de mindent megkésérel a vasutigazgatóság megmentéséért, a vasutigazgatóságon már megkezdődtek az előkészületek a költözködéssre.

Egyes ügyosztályokon már szállításra készen áll az iretár, sőt a vasuti kocsikat is előkészítették, amelyek az ügyosztályok berendezését Beogradba szállítják. A tisztviselők likvidálták lakásukat és egyéb ügyeiket, többen pedig már új lakást béreltek a fővárosban. Értesüléseink szerint május hónapban három csoportban történik a költözködés.

Az első csoport már május elsején elhagyja Szuboticiát.

Az áthelyezett vasutigazgatósági tisztviselők helyett az államvasuti ellenőrző hivatal mintegy háromszázegyven tagu személyzete kerül Szuboticára. A napokban itt járt a közlekedésügyi minisztérium egyik magasrangú tisztviselője és intézkedést tett a vasutigazgatóság költöztetése tekintetében.

Éliás lett az új cseh-morva miniszterelnök

Prágából jelenti a Német Távirati Iroda: Dr. Hácha cseh-morva államelnök von Neurath protektorral egyetértésben a következőképpen alakította meg az új cseh-morva kormányt:

Miniszterelnök és belügyminiszter Éliás tábornok, pénzügyminiszter Kalfus, közoktatásügyi miniszter Kapras Jan, igazságügyminiszter Krejcsi Jarosláv, kereskedelmi és iparügyi miniszter Szadek Vasztimil, közoktatásügyi miniszter Havelka Henri, építésügyi miniszter Ciper Dominik, mezőgazdasági miniszter Feyerabend Ladisláv, népjóléti miniszter Klumpart Ladisláv.

„Minél előbb végre kell hajtani, amiben Cvetkovics Dragisa és dr. Macsek megegyeztek“

A „Hrvatski Dnevnik“ cikke a zágrebi tárgyalások befejezéséről

Jugoszlávia közvéleménye érdeklődésének homlokterében ma kétség-telenül a zágrebi megegyezés kérdése áll. A csütörtök délután kiadott sajtóközlemény jelentés mindössze azt mondta, hogy a végleges megegyezés létre jött, egyúttal közli azt is, hogy a döntést a legrövidebb időn belül ismertetik a nyilvánossággal. Ily módon érthető, hogy a nagy nyilvánosság feszült érdeklődéssel várja, hogy mikor teszik közzé ezt az oly nagy fontosságú döntést. A külföldi sajtó ugyan már közli a megegyezés állítólagos feltételeit, de ezt természetesen fentartással kell fogadni, mert pontos és megbízható értesüléseink csak a hivatalos jelentés kiadása után lesznek.

Cvetkovics Dragisa miniszterelnök-belügyminiszter, aki csütörtök délután repülőgépen tért vissza Zagreből Beogradba, a bezsanaí repülőtéren reá várakozó újságíróknak csak rövid nyilatkozatot tett. Az újságírók kérdésére, hogy készen van-e a megegyezés, a miniszterelnök csak ennyit válaszolt:

— Kész lesz, ha közzétesszük...

Ilyen rövid és határozott válasz után az újságírók már csak az iránt érdeklődhettek a miniszterelnöknél, hogy milyen idő volt Zagrebben, mire azt a megnyugtató választ kapták, hogy szép.

Igaz, hogy illetékes horvát részről sem voltak sokkal bőbeszédűbbek. Dr. Macsek hivatalos lapja a „Hrvatski Dnevnik“ tegnapi számában a megegyezéssel kapcsolatosan a következő vezércikket hozta:

»A hivatalos jelentésből megállapítható, hogy dr. Macsek nemcsak mint a horvát földműves párt, hanem mint a földműves-demokrata koalíció elnöke tárgyalta Cvetkovics Dragisa miniszterelnökkel. Ezzel külön kiemelték azt, hogy dr. Macsek az egész földműves-demokrata koalíció álláspontját ismertette. A megbeszélések a horvát kérdés megoldására vonatkoztak. A megbeszélések befejeztével bizonyos tényeket leszögeztek. Igaz, hogy most még nem lehet tudni, miben egyeztek meg dr. Macsek és Cvetkovics, de már bizonyos, hogy közöttük arra az eljárásra vonatkozóan történt megállapodás, hogyan kellene a horvát kérdést megoldani. Dr. Macsek elnök, valamint Cvetkovics miniszterelnök is mindent megtett, ami csak hatalmában állott. Cvetkovics Dragisa, ezt lojálisan el kell ismerni — nagy aktivitást mutatott és nagy erőfeszítést tett az eredmény érdekében. Ez az első eset, amióta ez az állam fennáll, hogy egy kormány elnöke egy vonalon találkozzon a horvát nép vezérével ilyen fontos kérdésben. A tárgyalások során jószándékot és megértést árult el. Amikor a kormány élére került, kijelentette, hogy nem fog taktikázni, hanem komolyan hozzá fog a munkához. És megtartotta szavát. Ezt külön kell hangsúlyozni főleg azért, mert egyedül álló eset az állam történetében.

Bár a megbeszélések ilyen fontos kérdésben folytak, mégis beigazolást

nyert, hogy lehet érintkezési pontokat találni, csak legyen mindkét oldalon jóakarát.

Dr. Macsek ugyan határozottan képviselte a horvát nép érdekeit, mivel azonban a horvát nép joga nem zárja ki a szerb nép jogát, úgy az, aki szívén viseli a megegyezést, mindkettőjük jogosultságát kénytelen elismerni.

A világhelyzet ma olyan, hogy szinte megkövetelte a horvát kérdéssel való taktikázás megszüntetését és azt, hogy e kérdés megoldásához teljes komolysággal hozzá fogjanak. A hivatalos jelentés ugyan nem közöl semmit arról, hogy miben egyezett meg dr. Macsek Cvetkovicsal, nem követünk azonban el semmiféle indiszkréciót ha már most közöljük, hogy a tárgyalások eredménye olyan, hogy mindkét fél el-

fogadhatja azt, amiben dr. Macsek és Cvetkovics Dragisa megegyeztek. Beigazolták, hogy olyan magaslaton állanak, amit a világ helyzete és a mi viszonyaink is megkövetelnek.

Most csak annak véghezviteléről van szó, amiben megegyeztek. A végleges döntést — amint a hivatalos közlemény mutatja — a legrövidebb időn belül meghozzák. Eszerint nyilvánvaló, hogy rövidesen megtudjuk, miben egyeztek meg egymással dr. Macsek és Cvetkovics miniszterelnök a horvát kérdés megoldása tekintetében.

A vezércikk a következő szavakkal ér véget: »Kettőjük között megegyezés jött létre. Ők teljesítették köteleességüket. Most tehát csak végre kell hajtani azt, amiben megegyeztek. Ezt pedig minél előbb meg kell tenni«.

Financ, pénz, fogház

Hamis feljelentésért egyhávi fogházra ítélték egy kului vendéglőst

Szomborból jelentik: Dr. Skrabalo hármastanácsa tegnap délelőtt tárgyalta a szombori törvényszéken Szummer Mátyás 31 éves kului vendéglős ügyét. A vádirat szerint Szummer 1937 decemberében egy szombori pénzügyőrt

5000 dinárral megvesztegetett, hogy ne tegyen ellene feljelentést. Szummer a pénzügyőr ellen 1938 januárjában hamis feljelentést tett. A tárgyaláson a vádlott beismerésben volt. Elmondja, hogy Stein Józseftől házat akart venni, csináltak is szerződést és minden a legjobb mederben folyt, amikor beállított hozzá Goricán Frányó pénzügyőr, kérte a szerződést, majd tanulmányozása után kijelentette, hogy törvénybe ütköző cselekedetet követtek el, mivel a ház nem Steinné, hanem Steinnéé, a pénz pedig nem Szummeré, hanem Szummernéé. Ő akkor 5000 dinárt kínált fel a pénzügyőrnek, hogy ne tegyen feljelentést, mivel ilyen esetben a vételár nagyságához mérten öt 20.000 dinárral büntetnék meg. Goricán nem volt hajlandó erre, később azonban meggondolta magát és azt mondta neki, menjen be másnap Szomborba, ott majd találkozunk a Szloboda szálloda előtt és

mindent helyrehoznak.

Másnap jelentkezett a megbeszélthelyen és látta, amint Goricán egy másik pénzügyőrrel sétál. Intett neki, mire Goricán otthagya társát. Goricán nem fogadta el tőle most sem a pénzt és a szerződését vissza adta. Ő az iratot széttepte és később Steinné házat megvétette a feleségével.

Körülbelül egy hónappal az esemény után jelentkezett nála a szombori pénzügyőrség két felügyelője és felszólították, hogy mondjon el mindent Goricánról, mivel hallották, hogy vele is megvesztegetette ma-

gát. Kijelentették, hogy Goricán ellen eljárást indítottak, mert sok embert megkárosított.

A felügyelők unszolására azt vallotta jegyzőkönyvbe, hogy Goricánnak átadta az 5000 dinárt, bár ez nem volt igaz. Az elnök kérdésére, hogy miért tette ezt, a vádlott azt válaszolta, hogy neki, mint vendéglősnek, érdeke volt, hogy a pénzügyőrökkel jóban legyen.

A bíróság a sértett, valamint több tanu kihallgatása után ítéletében

felmentette Szummert

a vesztegetés vádjára alól, de hamis feljelentésért egy havi fogházra ítélte.

Ismét Agbaba Mihály a kanizsai városelnök

Ismeretes, hogy a belügyminisztérium mintegy négy héttel ezelőtt felmentette állásától Agbaba Mihály kanizsai városelnököt és helyébe Sumanec Zsivorád addigi helyettes városelnököt nevezte ki. Agbaba felmentése Kanizsán nem talált kedvező fogadtatásra és azóta több népes küldöttség járt a dunai bálnál, valamint Beslics és Tomics minisztereknél azzal a kérelemmel, hogy

Agbaba Mihályt helyezték vissza.

Az illetékes tényezők most eleget tettek a kanizsaiak kérésének és Agbaba Mihályt újra kinevezték városelnökké. Agbaba Mihály már át is vette Sumanec Zsivorádtól az ügyek intézését.

Csónak

műhely Noviszádon a Kamenica szigeten, a Fehér-vendéglő házában, vállal mindentféle csónak készítését és javítását



Olaszország nem nyomja el a muzulmán népeket

Tiranából jelenti a Stefani: Bekser Sapati, az albán muzulmánok vezére nyilatkozatot adott az ellen a mesterséges olaszellenes sajtóhadjárat ellen, amely egyes muzulmán államokban folyik azzal az indoklással, hogy

Olaszország elnyomja a muzulmán népeket.

Bekser ezzel kapcsolatban igen határozottan a következőket jelentette ki:

Először is: Az a muzulmánbarát politika, amelyet Mussolini már régóta követ, a legjobb garancia az albán vallás és hagyomány megőrzésére.

Másodsor:

Olaszország azért vonult be Albániába, mert ezt az egész albán nép kívánta,

különösen a muzulmánok.

Egyhávi fogházra ítélték egy szombori vágóhídi munkást, mert kidobta egyéves kislányát a főba és a gyermek meglaglott

Szomborból jelentik: Annakidején részletesen megírtuk azt a borzalmas bűntényt, amit Keresztes Gyula 31 éves szombori vágóhídi munkás követett el. Keresztes egy téli estén holt-részen érkezett haza, veszekedni kezdett, megverte a feleségét és minden kezéigébe eső tárgyat összeörlt. Pusztítása közben felébredt a bölcsőben alvó egyéves kislánya, mire a felbőszült férfi kinyitotta az ablakot és

a szerencsétlen csecsemőt kidobta az udvarra.

A szomszédok közül többen figyelme- sek lettek a Keresztes házból kiszűrődő zajra, majd tanúi voltak, amint Keresztes kidobja gyermekét a főba. Előbb nem mertek a sikoltozó majd elhalóan nyöszörgő kislány segítségére menni, mert féltek, hogy szembe találják magukat a dühöngővel. Csak akkor vitték fedél alá a csöppseget, amikor jó óra múltán Keresztes elcsendesedett.

A segítség későn érkezett...

Az erős felindulásban elkövetett emberléssel vádolt Keresztes a tárgyaláson beismerésben volt, könnyek között jelentette ki, hogy tettét bánja és lelkében már megbűnhődött érte. A bíróság a tanukihallgatások után az enyhítő körülmények figyelembevételével egyhávi fogházra ítélte a brutális apát.

A segítség későn érkezett...

Az erős felindulásban elkövetett emberléssel vádolt Keresztes a tárgyaláson beismerésben volt, könnyek között jelentette ki, hogy tettét bánja és lelkében már megbűnhődött érte. A bíróság a tanukihallgatások után az enyhítő körülmények figyelembevételével egyhávi fogházra ítélte a brutális apát.

Kivégezték Jezsovot, »Sztalin balkezét«

Rigából jelentik: Jezsov, a szovjet Cseka egykori véreshírű főnöke, másodsor lett áldozata a Sztalin-féle nagytakarításnak. Miután belügyi népbiztosi állását elvesztette, a vízi szállítás biztosává nevezték ki és ebben a jelentéktelen szerepében a

»Sztalin balkeze«

gunyvet kapta. A szovjet legfelső elnöki tanácsának legújabb hivatalos közleményében Jezsovot már a vizügi biztosok között sem említi. Ez a hallgatag mellőzés az egykori rettegett Cseka-vezér végleges eljöttét jelenti. Moszkvában úgy tudják, hogy Jezsovot bírói tárgyalás nélkül kivégezték.

London új püspökének felesége szerint nagy gond a százsobás palota

Londonból jelentik: Most neveztek ki dr. Winnington-Ingramnek, a 81 éves londoni püspöknek utódát, dr. Geoffrey Francis Fishert. Fisher aki hét éven át Chester püspöke volt, egyike az anglikán egyház legismertebb egyéniségeinek.

A püspöki kinevezés nagy feladat elé állítja feleségét. Mrs. Fisher — hat gyermek anyja — eddig kitűnően meg volt a tizenkészsobás chesteri püspöki házból és közismerten kitűnő módon gazdálkodott férjének évi 4200 fontos jövedelméből. Angol viszonyok szerint ez a jövedelem — amely körülbelül 1.160.000 dinárnak felel meg — nem túl magas. Mindenesetre elegendő volt ahhoz, hogy a chesteri püspök illő módon iskoláztathassa és nevelhesse gyermekeit és házáat a városnak és környékének egyik társadalmi központjává fejlessze. Most, hogy londoni püspökké nevezték ki,

kénytelen beköltözni a százsobás Fulham Palaceba, a londoni püspök székházába.

Mrs. Fisher kijelentette, hogy elég jól ismeri a Fulham Palace-t, hiszen dr. Winnington-Ingram-nél gyakran járt ott látogatóba. Az agg püspök egyszer így szökött százsobás palotájáról:

— A valóságban csak két szobát használok. Nyolc évvel ezelőtt fel-

ajánlottam, hogy egy sokkal szerényebb házból laknék, vagy pedig bérbe adnám palotámat hat hónapra olyanoknak, akik hajlandók lennének fizetni a cselédséget, az illetékeket és adókat. Tízezerfontos évi jövedelmemből hateres font megijeltekre és adókra.

Valóban a Fulham-palota nem csekély feladatok elé állítja lakóját és Mrs. Fisher ki is jelentette, hogy bár remélhetőleg jól be tud rendezkedni a százsobás palotában, attól fél, hogy férje jövedelmének nagy részét felemészti az adók és költségek.

London püspöke évi 250.000 dinárnak megfelelő fizetést huz, azonban közismert tény, hogy ebből a csinos summából is csak a legnagyobb körültekintéssel és óvatos gazdálkodással tud megélni. Dr. Winnington-Ingram gyakran mondta tréfálkozva, hogy

ép ott tart püspök korában, ahol fiatal káplán korában tartott:

fizetéséből nem tud családat eltartani. Nem is nősült meg.

Harmincyolc év után — ennyi ideig volt az agglégény dr. Winnington-Ingram londoni püspöke — most ismét asszony veszi át a Fulham Palace háztartásának irányítását.

LEÉGETT

A BEZDÁNI VILLANYTELEP

Tegnap délután háromnegyed öt órakor kigyulladt a bezdáni villanytelep emeletes épülete. A tűz nagy gyorsasággal terjedt és tíz perc múlva a tetőzet teljesen lángokban állt. A tűzhöz kivonult a bezdáni, majd a koluti és a monostori tűzoltóság is. A villanytelep épületét és a benne levő gépeket már nem tudták megmenteni a pusztulástól, de a tűzvész áttérjedését a környező náda-házakra sikerült megakadályozni.

A bezdáni villanytelep — mint ismeretes — Bezdanon kívül négy baranyai községet is árammal látott el, így a kár igen nagy.

MA NYILIK MEG A NOVISZÁDI TENYÉSZÁLLATVÁSÁR

Ma délután tíz órakor nyitja meg Beslics Nikola földművelési miniszter a noviszádi tenyészállatvásárt és kiállítást. A bíráló bizottságok tegnap estig befejezték munkájukat és megállapították, hogy mely állatok kapnak pénzes és egyéb jutalmakat.

A serlegek kiosztására ma délután kerül sor, a kiállítás megnyitása után.

««(IIII)»»»

KÜLFÖLDI TÜZSZEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6.— 7.50, Prága 65.80—66.20, Berlin 5.63—5.67, London 20.5.—

Zürich. Beograd 10, Páris 11.79, egy-negyed, London 20.83 egy-negyed New-York 445.12 Brüsszel 73.325, Milánó 23.425 Amsterdam 237.9, Berlin 178.60, Varsó 84.—, Bukarest 3.25.

ANGOL ÉS AMERIKAI HADIHAJÓK FRANCIA KIKÖTŐKÉBEN

Párisból jelentik: A francia hadikikötőkbe a legközelebbi napokban angol és amerikai hadihajók futnak be. Francia haditengerészeti körökben a hadihajók látogatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak és rámutatnak arra, hogy ezek megjelenése a jelenlegi nemzetközi helyzetben jelképes lépést jelent.

Londoni jelentés szerint Gibraltárban és környékén 53 angol hadihajó horgonyoz és cirkál.

Kihalt a liechtensteini „hadserég”

Vaduzból jelentik: A kis Liechtenstein hercegség az elmúlt hónapokban sokat szerepelt a világ-sajtó hasábjain, amikor a liechtensteini hercegség uralkodója, Ferenc József herceg Hitlerrel látogatást tett. Liechtenstein újabb arról nevezetes, hogy »hadierje« összesen

egy száz katonából áll.

Helyesebben csak állt, mert a Liechtenstein hercegség egyetlen katonája, Andreas Kliebel 95 éves veterán, tegnap meghalt. Halálával megszűnt a liechtensteini hadserég.

««(IIII)»»»

HARMINCNEGY NAPOT KÉSETT EGY VONAT

A csiga híres arról, hogy lassan jár, Nem állt ki eddig senki vele startra: De lepípálta a csigát e vonat, Mely a lassúság új rekordját tartja. Egy új igazság szűrődik le ebből. Bár úgy látszik, hogy ez ellenmondás: Nem egyedül a gyorsaság terén, A lassúságban is van haladás.

FANYAR TÓBIÁS

HÍREK

HÁLAADÓ ISTENTISZTELET AZ UDVARI KÁPOLNÁBAN

Beogradból jelentik: Ötvenéves Pavle régecserec 46. születésnapja alkalmával tegnap délelőtt az udvari kápolnában hálaadó istentiszteletet tartottak, amelyen a királyi ház összes tagjai megjelentek.

— Noviszádi újságírók a város-e'nöknl. Miroszlávjevics P. Koszta, Noviszád városelnöke kinevezése után tízezer dinárt adományozott a noviszádi újságírók segélyalapja részére. Az újságíró szövetség noviszádi szekciójának művészeti kivitelű oklevelet készített és ezt Militar Triva elnök nagyobb újságíróküldöttség élén átnyújtotta a városelnöknek. Ugyanakkor Noviszád városa részére is átnyújtott oklevelet, mert a várost is nagy jötevői közlé választotta a szekció, évenkénti szubvencióért. Miroszlávjevics Koszta e'nök megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy az újságírók minden időben és minden tekintetben számíthatnak rá.

— Zsirszóda... A noviszádi állami közoktatási igazgatóság délelőtt súlyos sérülésekkel szállították be Horváth Franciska rumai cseléd-lányt, ajkain, nyelvén és torkán zsirszódaoldattól származó súlyos égési sebekkel. A szerencsétlen lányt eddig még nem sikerült kihallgatni s így azt sem lehetett megállapítani, hogy öngyilkosságot akart-e elkövetni, vagy véletlen szerencsétlenség történt. A vizsgálat folyamatban van.

— A Vöröskereszt egyesület felhívása Noviszád lakosságához. A Vöröskereszt egyesület dunabánsági szervezetének noviszádi szárnya kéri Noviszád lakosságát, hogy e kimondottan emberbarátj intézmény tagjainak sorába lépjen be minden noviszádi polgár. A Vöröskereszt céljai mindenki előtt ismeretesek. A háború esetén különösen nagy jótékonykodást végző egyesület az anyagiak hiányában nem szerezhet be több szükséges eszközt. Ezért az egyesület női szervezetének tagjai sorájának minden noviszádi házat, minden hova bekopognak, hivatkoznak a polgárság lelkiismeretére és minden noviszádi lakost felszólítanak, hogy lépjen az egyesület tagjai sorába. Tagsági díj egész évre 24 dinár, pártoló tagok mind össze 6 dinárt fizetnek.

— Betörés Batínán. Kiss János batíni földművesnek a község közelében lévő házába a napokban ismeretlen tettesek behatoltak és elvittek 2000 dinár értékű különféle házi holmit. A csendőrség nyomozást indított. Valószínűnek tartják, hogy a betörést a helyzettel teljesen ismerős emberek követték el.

— Háromszáz férfi kétségbeesve feleséget keres. Az irországi Westmeath városkában kétségbeesetten keres feleséget háromszáz nőtlen férfi. Mindnyájan a városi házak lakói és a városi tanácstól felszólítást kaptak, hogy hat hónapon belül vagy nősüljenek meg, vagy költöz-ködjenek ki a lakásokból, amelyeket a város ezentúl csak családok lakóknak ad bérbe.

— Egy héttel elhalasztották az Idegyere rózsám ötödik noviszádi előadását. Mint már jelentettük a noviszádi Beltéri Katolikus Kör április 30-ára tűzte ki az Idegyere rózsám nagyszerű operett ötödik előadását. Mint-hogy azonban az utóbbi napokban a szereplők közül kettő eltávoztak Noviszádról, az előadás megtartását el kellett halasztani, hogy az új szereplők tökéletesen begyakorolhassák feladatukat. Eppen ezért az ötödik előadást május 7-én délután tartják az új Katolikus Otthonban leszállított helyiségekkel.

— Megvadult egy ló a noviszádi Mária királyné körúton. Tegnap délután nagy riadalmat keltett a noviszádi Mária királyné körúton egy megvadult ló, Petrovics Dusan szomszédok lovát kereskedő tulajdonosa. A kocsi fogott lovat Szalma Tamás hajította Petrovics 39 éves kocsi. A ló a körúton megriadt és vaj vágatással rohant a híd felé. A kocsit kőszalponak vitte és így megakadt. A kocsi összetört. Szalma súlyos sérüléseket szenvedett, úgyhogy kórházba kellett szállítani.

— Három halálos autószerencsétlenség Kotor közelében. Kotorból érkezett jelentés szerint a városhoz közel fekvő Gyenovics község mellett berzalmas autószerencsétlenség történt csütörtökön este. Egy magánautó amelyben a sofőrön kívül még három személy foglalt helyet, az egyik kanyarodónál lefutott a szerpentinről és belezuhant a szakadékhá. A recsegő lezuhanó autó zajára és a halálkiáltásokra többen figyelmesek lettek és a helyszínre futottak. A szakadékból már nem halatszott semmi nesz. Azonnal expedíciót szerveztek, amely a szakadék mélyén rátalált az autó roncsaira és nem mersze töle a felismerhetetlenségig összezuzott testű utasokra. Három halottak voltak, egyedül egyben volt még élet. A sérültet azonnal a kofori kórházba szállították, ahol a szerencsétlen férfinak többi le kellett vágni a lábát. A vizsgálat eddigi eredménye szerint a szerencsétlenségért a sofőr felelős.

— Öngyilkossági kísérlet Noviszádon. Horváth Franciska noviszádi háztartásbeli tegnap reggel a végóhid közelében öngyilkossági szándékkal a Dunába vetette magát. A közelben lévő nyomban kimentették, úgyhogy Horváth Franciskának nem történt komolyabb baja Öngyilkossági kísérletének okáról nem volt hajlandó nyilatkozni.

— A világ legmagasabb és legalacsonyabb embere — sógorok. Egy londoni kiállításon látható a világ legnagyobb és legkisebb felnött embere: a két méter hetvennyolc és fél centiméter magas Jan Van Albert és százöt centiméter »magas« sógora: Seppe Tóni. Az óriás reggelire két tál zabkását, tíz tojást, öt szelert rostélyost, hat csésze kávé és egy tucat vajaszemlyét eszik és úgy ő, mint apró sógora naponként ötven szivart szív el.

Mérhetetlen fájdalomtól porig sújtva tudatuk a szomorú hírt, hogy a hön szeretett ferj, apa, nagyapa, testvér, sógor, nagybácsi és rokon

Helleis Miklós

f. hó 28-án hosszú kínos szenvedés és a halotti szentségek ajátos fejtétele után életének 76-ik évében csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. évi április 29-én délután 4 órakor szenteltetik be a rom. kat. egyház szertartása szerint a gyászházban, (Kralja Petra II. 6) és onnan helyezük örök nyugalomra a családi sírboltba.

Az engedélyezett szentmise áldozatot f. évi május 1-én reggel 7 órakor mutatjuk be az Urnak a belteri rom. kat. plébánia templomban.

Béke poraira!
Noviszád, 1939. április 28.

A gyászoló család

derg...
törté...
kor...
adot...
gyár...
mun...
a tü...
alatt...
túl...
ese...
körü...
bizto...
jobb...
vel a...
t. m...
lók...
kaszt...
—
közse...
közg...
kérve...
lyezz...
telm...
talná...
zák...
gödr...
vágó...
titják...
latait...
rasi...
nek...
rást...
bori...
Fran...
1978...
vaszár...
adták...
la fiz...
ket s...
anyag...
kórhá...
taroz...
ján k...
állat...
lin D...
máko...
ták, h...
nyész...
sebb...
vics k...
—
a lef...
rebb...
és me...
hírese...
no 18...
jugos...
lótáj...
Bolivi...
seregt...
vüli k...
rencs...
gépén...
mond...
hant...
—
adása...
Strand...
nja 6...
15—18...
lök ré...
idő al...
lett az...
kezik...
kéretn...
helyez...
és kez...
zetni s...
fizet...
csónak...
felelős...
Strand...
—
Megha...
nard...
álázta...
pülöte...
egyéb...
lenség...
után a...
Garden...
1925-b...
tenger

Tíz pusztított a bogojevói kendergyárban. Bogojevórol jelentik: Csütörtök délelőtt háromnegyed 11 órakor a Sörfőző kendergyár vészjeleket adott. A lakosság azonnal megindult a gyár felé, amelyben a tilolók égtek. A munkások mindent elkövettek, hogy a tüzet elfojtsák, de ez csak a percek alatt megérkező Önkéntes Tűzoltó Testület legénységének sikerült. Szerencse, hogy nem volt szél és így a tiloló körüli épületek nem égtek le. A kár biztosítás révén megtérül. A tüzet legjobban a munkásság sínyli meg, mivel a gyár csak egy héttel ezelőtt kezdte meg a munkát és most az új tilolók felszerelése ismét kényszermunkaszünetet áll be.

Ada köztség közgyűlése. Ada köztség előjárósága most tartotta közgyűlését, amelyen Jovics Bránkó kérvényét, hogy a fürdőházat áthelyezzék, a báni hivatal rendelete értelmében elutasították. A postahivatalnál kőfalat emelnek. Rendbe hozzák a gyepmester-telepet, emésztőgödöröket és istállókat létesítenek. A vágóhidat kijavítják, a kutat kitisztítják. A Topolai-ut javítási munkálatait árlejtésen adják ki. A gunarasi Nenádovics ucca tövisekirtésének megszüntetése érdekében eljárást indítanak a bíróságon. A szombori árvaszék rendelete alapján a Franenski Angelina ingatlanaira 1878 óta betáblázott 450 forintos árvaszéki tartozás törlesztésére megadták az engedélyt. A polgári iskolai fizikai szertára részére tanszereket szereznek be és az évi tüzelőanyagot is bevásárolják. A járványkórház, szegényház és bikaistálló tartozásának munkálatait árlejtés útján kiadják. A noviszádi tenyészállat vásárra Zahorec Máttyás, Beslin Bózza, Prokin Gyuró és Szedmákov Milivoj előjárókat delegálták, hogy a vásáron 2 bikát és 5 tenyészkanat vásároljanak. Több kisebb ügy tárgyalása után Jakovljevic községi elnök bezárta a gyűlést.

Bolivianában szerencsétlenül járt a leghíresebb jugoszláv pilóta. Zágreből jelentik: Bolivianában lezuhant és meghalt Balzareno Drágó, a leghíresebb jugoszláv pilóta. Balzareno 1896-ban született Zágrebben. A jugoszláv hadsereg legkitűnőbb pilótájának bizonyult. Néhány év előtt Bolivianába ment és ott beállt a hadseregbe, ahol szintén kitűnt rendkívüli képességeivel. Most repülőszerecséltenség áldozata lett. Ugyanis gépének motorja a levegőben felmondta a szolgálatot és a gép lezuhant.

A STRANDKABINOK bérbeadása f. é. május 1-én kezdődik a Strand irodájában. Trg Oslobodjenja 6. Noviszád, naponta 9-12 és 15-18 óráig és pedig a tavalyi hérlők részére május 1-6-ig. Az ezen idő alatt ki nem váltott kabinok fellett az Igazgatóság szabadon rendelkezik. — A csónaktulajdonosok felkértek, hogy a csónakházban elhelyezett csónakjaik után az őrzési és kezelési díjat május 10-ig befizetni sziveskedjenek, mert a ki nem fizetett csónakokat 10-ike után a csónakházból eltávolítjuk és azokért felelősséget nem vállalunk. — A Strandigazgatóság.

AZ ALCÁZÁS MESTERE. Meghalt Londonban Oliver P. Bernard, aki a legnagyobb ügyességgel álcázta el a világháború alatt a repülőtereket, hadianyaggyárat és egyéb katonai berendezéseket az ellenséges repülők elől. A háború után diszlettervező lett, a Covent Garden-ben működött. Ő tervezte 1925-ben a wembleyi kiállítás haditengerészeti pavillonját is.

Afrikai csodák a kozmetikában

A legsötétebb világrész, Afrika legbelsejéből most tért vissza Buckley professzor Johannesburgba. Az ismert tudós Afrika belsejének idáig teljesen ismeretlen részeit járta be, de előadása szerint az eredmény megérte a fáradságot.

Buckley professzor azt állítja, hogy Afrika belsejében sikerült megtalálnia a varázsszert, amely örökre eltünteti az ősz haját azonkívül pedig sikerült a vadonban olyan anyagokat találnia, amelyből valóban csókálló szájrúzt lehet készíteni, Buckley professzor Afrika belsejében ritka gyógynövényeket akart gyűjteni. Egész sor benszülöttel találkozott, akiknek még 80-90 éves korukban sem volt egyetlen szál ősz hajuk sem. Szoralmass nyomozással megállapította, hogy a benszülöttek egy ritka növény nedvével mossák a hajukat. Ez a folyadék nem hajfesték és nem is fekete, tehát nem festi meg mesterségesen a hajszálakat: a haj fiatalságának és frissességének megővására szolgál. A professzor magával hozott egész csomó gyökereket és reméli, hogy a különös növényt meghonosíthatja másutt is, úgyhogy a fiatalító szert nagyban is elő lehet majd állítani.

A másik értékes növénynedv, amelyet Buckley professzor felfedezett pirostra festi az arcot és ajkat. Ez a gyümölcsnedv összehasonlíthatatlanul föllötte áll minden ismert festéknek, mert nem csak órákra terjed a hatása hanem hónapokra. Sőt évekre is Buckley professzor azt reméli, hogy hajápoló szerével és valóban csókálló ruzsával valóságos forradalmat okoz a kozmetika világában.

A bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, valamint a dugulás által előidézett fejfájás a természetes »Ferenc József« keserűviz használata folytán — reggel éhgyomorrra egy pohárral bevéve — hamarosan elmúlik. — Reg. S. br. 15485/35.

Ne harapd meg a táncosnődet! Daruvárról jelentik: Megdöbentő gyilkosság történt a Daruvár közelében lévő Kinyacska községben. Glodics Milán fiatal földműves egy táncmulatságon kőöt táncolt és közben tréfából megharapta táncosnője, Crnojevic Milka arcát. Ezt látta a lány Rádó nevű bátyja és Glodicsot arculütötte. Glodics erre a mulatság után több barátjával megleste Crnojevic Milánt, aki Sztánics Jován nevű barátjával együtt ment haza. Nagy verekedés kezdődött, amelyben Sztánics Jovánt megölték.

KANIZSAI HIREK. A kanizsai malomszövetkezet kétszer elhalasztott évi közgyűlését április 30-án délután két órakor tartják meg tekintet nélkül arra, hogy hány tag jelenik meg a közgyűlésen. — A Gazdasági Legényegylet zászlószentelési ünnepélyét nem pünkösdkor rendezi meg, hanem június 11-én. — A legutóbbi hetivásáron a következők voltak az árak: Buza 155, zab 150, rozs 134, árpa 163, tengeri 100, borju 650, lud 8.50, kacsa 8, tojás 50 para.

Vendéglőssztrájk fenyeget Petrovgradon? Petrovgradról jelentik: A petrovgrádi, a becskerek-i és jásatomicsi járási vendéglős-egyesület széleskörű értekezletet tartott, amelyen a bor és pálinka báni fogyasztási adójával foglalkozott. A vendéglősök hosszú vita után elhatározták, hogy ha nem csökkentik a tavalyi mértékre a báni fogyasztási adót, beszüntetik a bor és pálinkamérést. Az értekezlet után a vendéglősök, mintegy kétszázan a városházára vonultak és közzölték elhatározásukat Cvetkov Milorád városelnökkel. Megkérték, tolmácsolja kívánságaikat illetékes helyen, egyúttal pedig sürgőnyt intéztek Beslics Nikola földművelésügyi miniszterhez, a járás országgyűlési képviselőjéhez és Glumac Bránkó képviselőhöz, akiktől szintén akciójuk hathatós támogatását kérték.

Orvosírás. A világ egyik legtekintélyesebb orvosi lapja, a British Medical Journal legújabb száma terjedelmes cikkben foglalkozik az olvashatatlan orvosírásokkal. A cikkirő példaképpen elmondja, hogy egy angol orvos receptjét nemcsak a patikus nem tudta elolvasni, hanem maga az orvos sem tudta, mit irt a receptre, mikor a patikus felvilágosítás végett megmutatta neki.

Bérmálásra órárt, ékszer Varga Árpádtól, Kr. Aleksandra ul. 22.

Tam Yu aranyfogai. Mint Hongkongból jelentik, rablók támadták meg Tam Yu-t, egy hongkongi angol cég kínai éjjeli őrét és míg két rabló revolvert fogott rá, a harmadik harapófogót veti elő és kihuzta Tam Yu aranyfogait.

VELIA GRADJANSKI MENZA

Noviszád a katolikus hitközség pal. tájában, Laze Teleskog 9. Elsőrendű házi konyha. Szolid árak. Hazon kívüli abonamát pontos időre szállítunk. Szíves partiógást kér: Lacl, a Mária volt főszakácsa.

Baleset áldozata lett egy Daruvár környéki plébános. Daruvárról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a Daruvár közelében lévő Morovics kisközségben. Rozics Juraj, a község 28 éves plébánosa revolverrel foglalatzkodott, közben a fegyver elsült és a golyó a plébános halántékába furódott. A szerencsétlenség alkalmával látogatóban volt Rozics plébánosnál a barátja, Roncevic Iván tompojevcii plébános, akinek Rozics panaszkodott, hogy nem jól érzi magát. Rozics beszélgetés közben elővette revolverét és szórakozottan játszadozott vele. Barátja figyelmeztette, hogy tegye el a fegyvert, mert bajt okozhat vele. Rozics ennek ellenére tovább foglalatzkodott a fegyverrel, amely elsült és a golyó Rozics halántékába hatolt, úgy, hogy azonnali halált okozott. A szerencsétlenség az egész környéken nagy megdöbbenést keltett.

FINOM VENDÉGLŐ

Pincér! Hozzon nekem paradicsomlevest, marhasültet és csokoládétortát.

A pincér csodálkozva néz a vendégre:

Honnan tudja, nagyságos uram, hogy mit főztünk, hiszen nem is látta még az étlapot!

Mire a vendég:

De láttam az asztalterítőt!

UJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN. Viktor Emánuel megtekintte a líttorai munkálatok tervrajzát. — Luxemburg százéves függetlenségét ünnepli. — Moscicki elnök a varsói képképzésen. — A magyar »Csupajáték« hölgy szereplői Londonban. — Hare Noviszádon a megvadult tehénnel.

Ezüstpapirból 250.000 font. Angliában szokás, hogy gyerekek és felnőttek összegyűjtik a csokoládé és cigaretta ezüstpapírjait és a kórházaknak ajándékozzák. A legújabb kimutató szerint az így összegyűjtött ezüstpapír 250.000 fontot jövedelmezett az angiai kórházaknak. Pedig a becslések szerint az ezüstpapírnak csak egytizedrészt gyűjtik ilyen módon össze, a többi veszendőbe megy.

Női tavaszi kabátok, a legújabb modellek, nagy választékban jutányos áron kaphatók Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

Braun Antal sietett büntetést fizetni... A szombori törvényszéken tegnap tárgyalták Braun Antal 32 éves apatinál gazdálkodó fogyasztási kihágásának ügyét. Braunt a vádirat szerint Szojics Milán és Pataszics Zsivkó községi rendőrök tettenérték amint két borjut az udvarában levőgött az zal a szándékkal, hogy kilóra kímérje. Braun amkor meglátta a rendőröket, 50-50 dinárt kínált fel nekik, csak hogy ne tegyenek ellene feljelentést. A rendőrök nem fogadták el a pénzt, hanem teljesítették kötelességüket. A tárgyaláson a vádlott beismerte, hogy valóban azért vágta le a két borjut, hogy kímérje, de tagadta, hogy a rendőröket meg akarta vesztegetni. Kijelentette, azért nyújtotta feléjük a pénzt, hogy a büntetést kifizesse még a helyszínen és ne kelljen neki a hatóságok elé állni. A bíróság több tanu kihallgatása után bűnösnek mondotta ki Braunt és 10 napi szigorított fogházra, valamint 300 dinár pénzbírságra ítélte.

A BIBLIA NYOLCSZÁZÓTVEN SZÓVAL. Most készül a Biblia »basic-english« fordítása. Az Újtestamentum már jövőre megjelenik. A »basic-english« az angol nyelvnek rendkívül egyszerűsített formája, mely mindössze nyolcszázötven szóból áll. Idegenek, különösen színes népek használatára szerkesztették meg. A nyolcszázötven szó közül csupán tizenhat az ige. A Richards, a cambridgei egyetem rektora, aki az új bibliafordításról jelentést tett a londoni Royal Society-ben, elmondta azt is, hogy jelenleg hatszázmillió embernek anyanyelve vagy közigazgatási nyelve az angol. A »basic-english« segítségével remélhető, hogy az angol szó betű szerinti értelmében világnyelvvé válik, vagyis minden ember megtanulja.

SZENTAI HIREK. A vasárnapi gornybrégi bucsura a bucsusok a Szent Sziv templomból indulnak holnap reggel 6 órakor. — Szilvnic Nikola városi adótiszt, az Önkéntes Tűzoltótestület alparancsnoka, lemondott tisztségéről. — A villanytelep igazgatósága nyilvánosságra hozta a hivatalos órák nyári beosztását, amely szerint a hivatalos munkaidő május elsejétől hétköznapokon 7-től 13 óráig tart, szombaton 7-től 12 óráig. Reklamációk és javítások bejelentése a 70. számú telefonon eszközölhető hétköznap 15-18 óráig, szombaton 15-20 óráig, vasár- és ünnepnapokon 18-tól 20 óráig. Az ügyeletes szerelőnél a Jovana Gyogyevicsa ucca 2 számú házának udvarában 18 tól 20 óráig lehet az esetleges zavarokat, javításra szóló jelentéseket megtenni.

Egy magyar szakács meghódította Japánt

(Budapest, április.) — A magyar konyhának mindig jó volt a híre; ezt a régmúlt évszázadokban kizáróan azoknak a külföldi vendégeknek köszönhetjük, akik meghívás vagy véletlen folytán elvándoroltak ide és gyomruk boldog emlékeit magukkal vitték.

Talán az utóbbi tizenöt esztendő nagy idegenforgalma okozta, hogy a magyar konyha még jobban kezdett hódítani, a külföldön való gyakorlati megvalósulás formájában is. Kezdi keresni a magyar szakácsot és az igazi nagy szállodaüzemek a nemzetközileg elismert francia konyha mellett egymás után állítják be étrendjükbe a változatosságot és mesés ízeket jelentő magyar konyhát. Így van ez már

Newyork legnagyobb hoteljeiben is.

A magyar szakácsok külföldi érvényesülése kétségtelenül nemzeti propagandának számít.

A magyar szakács külföldi híret nyilván növelték azok a külföldi hivatalos magyar vendéglők és borházak is, amelyek ugyan sokba kerültek a magyar államnak, de a magyar konyha és a magyar bor relációjában mégis végeztek bizonyos propagandamunkát. Érdekes tünet, hogy a diplomaták újabban előszeretettel alkalmazzák magyar szakácsot. Athénban a német követségen Csaba Géza fiatal magyar szakács van alkalmazásban; nemcsak köznapon, hanem fogadások alkalmával is ő főzi a német követmenüjét. Magyar szakács főz a budapesti angol követségen.

Magyar főszakácsa van Párizsban az amerikai nagykövetségnek is.

Lakatos Gyula a neve és éveken át a magyar államfő szakácsa volt. Európaszerte híres ember. Sokáig főzött Paulap Erzsébet uránál, gróf Cerutti olasz nagykövetségénél is. Ezt a szakácsot kérték kölcsönön Zog király és Apponyi

Geraldine esküvői ebédjének megfőzésére.

A magyar konyha hódításával kapcsolatosak a külföldön egyre jobban szaporodó magyar vendéglők. Londonban a »hivatalos magyar« vendéglőn tul négy-öt kisebb-nagyobb magyar étterem prosperált. Párizsban, Kukácsos s Korányin kívül, négy újabb magyar étterem van üzemben.

Most már megjelennek a magyar szakácsok még távolabbi világrészekben is. Egy évvel ezelőtt Japánban, Tokió kikötővárosában,

Yokohamában is megnyílt a Hungaria Restaurant,

Metzger urnak, a Külkereskedelmi Hivatal yokohamai megbízottjának kezdeményezésére. A vendéglőnek eleinte nem volt születte magyar szakácsa, ennek következtében nem boldogult. Néhány hónappal a nyitás után nagy költséggel szerződtették és utaztatták Budapestről Yokohamába Friedrich Árpád szakácsot, aki rögtön teljes magyar konyhát vezetett be. Érdekesek az étlapon a japán betűsorok mellett az angol magyarosításokban a magyar kifejezések.

Friedrich Árpád, minden jószándékával és tudásával, már későn érkezett Yokohamába, a Hungaria Restaurant megbukott. Alig telt el néhány hét, a remek magyar konyha hírneve mégjobb állást szerzett Friedrichnek, oktató-főszakácsnak szerződtették Kioto legnagyobb luxus-szállodájába, a Miyako Hotelbe, ahol

28 szakácsot irányít a magyar, francia és angol konyha rejtelmeiben.

A szálló vezérigazgatója olyan szerepet juttat Friedrichnek, hogy finom japán kartonra nyomtatva »Friedrich Suggestions« címmel kártyát tesz mindennap az étlap mellé; így közli, hogy a magyar főszakács mit ajánl aznap.

Kenessey Péter

Fontos orvosi tanácsok betegek és egészségesek számára

A korai öregedés elkerülhető

(55) Az amerikai pittsburgi egyetem volt az első, majd pedig Németország, ahol kötelezővé tették a testnevelést.

Iskolás gyermekeknek lehet látni, hogy félórás tornázás után a teljesítő képességük szorgalmuk és felfogóképességük nagyobb. Rendszeres testi munkával fokozni lehet a felfogó képességünket. Az iskolában ülő gyermek semmi mozgást nem végez, vérkeringése bágyadt, a testében felszaporodott salak csak lassabban küszöbölődik ki, sápadt, étvágytalan. Ha hazamegy az iskolából, privát órákat vezet zongorázni tanul (tekintet nélkül zenei képességére) és a szobában kézimunkát folytat. A szülők azzal, hogy a gyereket megsétáltatták egy kicsit, még korántsem tettek eleget a higiénia követelményeinek. Mert amikor a gyermek rendszeres szellemi nevelése megkezdődik, akkor kellene kezdődnie a rendszeresített testnevelésnek is, amelyvel a fejlődő gyermeknek nemcsak

izomerejét, de idegletét is hathatósan fejleszthetjük. De nem ismerik és nem tartják be a puerikultura (gyermek-kultúra) legelemibb szabályait. Frustrum írja: sem enni, sem inni, sem lélegzeni nem tudunk. George Catlin jegyzőkönyvében felemlít egy indiai nőt aki gondosan ügyel arra, hogy gyermeke a szájon át ne lélegezzen: »Láttam egy szegény indiai nőt a vadonban, amint levette gyermekét a melléről s ajkait összeszorította, miközben elaludt bölcsőjében a friss levegő».

A rossz levegő, poros város, egészségtelen iskolák, sötét nedves lakások azok a tényezők, amelyek megakadályozzák a serdülő gyermeket testi fejlődésben. Pedig a korai öregedés megelőzését már a legkorábbi ifjúságban kell megkezdeni, okos, racionális életmóddal és a higiénikus szabályok megtartásával.

(Folytatása holnapi számunkban)

SZÍNHÁZ-FILM

Háromezer szépségkirálynő

Párisból jelentik: A francia hölgyek pár napja harci zajra figyelnek fel. Nem kell semmi rosszra gondolni: a harci zaj itt csak jelkép s arra a parázs vitaközönségre vonatkozik, amely innen, a Szajna partjáról kiindulva, városról-városra, megyéről-megyére terjedve, ma már »elborítja« az egész kies Franciaországot. Mi a tényállás? A francia Tudományos Akadémia egyik alosztályának zárt ülésén pár hét előtt a felszólaló tudós — akinek nevét az újságok, nyilván kötelező titoktartás folytán, nem írták ki — állítólag meglehetősen gúnyos hangon nyilatkozott arról, hogy

a francia köztársaságban mennyi szépségkirálynő él és virul.

Szerinte ez a tény ellentmond a köztársasági szellemnek, sőt a köztársaság fogalmával együttjáró szerénységnek is. »Minek fejeztek le őseink annakidején egy valódi, vérbeli királynét, ha most bármelyik botlány vagy manikűröskisasszony egy évig büszkedhetik a királynői címmel?« — mondotta kartársainak helyeslése közben. E »kirohanás« csakhamar ismeretessé vált egy hetiújság elszólása folytán. Nosza, több se kellett a francia nőegyesületeknek!

Tiltakozó ülést tartottak

Jövendő lakásom

Egy kis szoba lesz csak
Már magam előtt látom
Az én jövendő lakásom.

Szelelőtlen nyirkos odu,
Lenn, a földben mélyen,
Hová belépni mindenki féljen.

Nem zavarja ott nyugalمامat
Semmi zaj és semmi lárma...
Velem lesz az álmok örök álma.

Az életet, a küzdelmeket,
Elfelejttem könnyen én
És lent álmodok a föld mélyén.

Csak a dalt, azt sajnálom
Amiért mindent oda adtam
Rimtelen lesz majd dalos ajkam.

MÁTYUS ISTVÁN.

Kitűnően sikerült a noviszádi Daloskör ifjúsági kulturestje. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör ifjúsági osztálya szerdán kulturestet rendezett, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. Balla Sándor nagy rutinnal olvasta fel Szenteleky Kornél »Érvényesülni« című megrázó erejű kisebbségi tárgyú novelláját. Pataki Mancsi, Hegedüs Ferenc, Szelákovics Miklós és Peikert Feri vídám jeleneteket adtak elő igen tehetségesen. Hegedüs Ferenc ötletesen konferált. A szépszámu közönség hálásan megtapsolta az előadók értékes teljesítményét.

az egyik párisi klubhelyiségben, mondván, hogy a szépségkirálynői cím igenis a női kellem, a női báj megkoronázása. Mindenképpen méltó a francia hagyományokhoz, hogy szegény lányokat, akik bármennyire csinosak, nem sok örömet kapnak az élettől, legálább ezzel a jelképes címmel örvendeztessenek meg az arra hívott bizottságok.

»Elégtételt követelünk az Akadémiától!«

— így a francia nőegyesületek vezetősége —, »vagy legalább is biztosítékot arra nézve, hogy ezután nem avatkozik olyasmibe, ami nem tartozik rá!« Hát ez a nagy vitaközönség alapja. Egyre többen szólalnak fel pro és kontra; a hölgyek természetesen nemük képviselőinek fogják pártját, míg az urak, főképp a javíthatatlan párisi humoristák és kabaréénekesek, nem csinálnak titkot abból a meggyőződésükből, hogy háromezer szépségkirálynő évente (körülbelül ennyire becsüljük a francia anyaországot, (a gyarmatok nélkül) területén a legkülönbözőbb szakmákban »kinevezette« »reine de beauté«-kat)

talán mégis sok a jóból

különösen, minthogy legújabbban a királynők megválasztják a királynők királynőjét, sőt a legeslegjobb királynőt is.

Jólsikerült táncvizsga Zmajevácson. Hausler Alajos tánctanár zmajeváci növendékei most tartották vizsgájukat. A kitűnően sikerült táncvizsgán a következők szerepeltek: Mayor Terus, Novák Sári, Szabó Ilonka, Pilisi Ilonka, Meisl Emil, Wohlwitzer Zsuzsika, Lisztovics Ilonka, Greslo Ernő, Kovács Éva, Schremm Béla, Kolár Erzsébet, Molnár Gyula, Kovács Évi, Schmidt Vilmos, Kelsch Mihály, Mink János, Oláh Irma, Kiss Margit, Dián Mariska és Schmidt Vilmos.

A »Becsületes megtaláló« Adán. Az adai Radnicski SK műkedvelői holnap, április 30-án a Centrál kávéház színháztermében előadják a »Becsületes megtaláló« című vígjátékot. Az előadás iránt környékszerzte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Meghalt a »kinai Caruso«. Sanghából jelentik: Chingkingban meghalt negyvenháromeves korában T. K. Tu tábornok, akit Kina Carusójának neveztek két világháború között híres gyönyörű tenorhangja után. A tábornok, aki Shantung tartományban született, 1920-ban Amerikába ment, itt a Rollins-kollégiumban, majd a Columbia egyetemen tanult. Hangjával csakhamar magára vonta amerikai zenebarátok figyelmét és az első kínai énekes volt, akinek énekéről vezető amerikai cégek hanglemezeket vettek fel. A japán háború kitörése idején belépett Csangkaisek hadseregébe és nemrég tábornokká léptették elő.

KÖZGAZDASÁG

Holnap nyílik meg a newyorki világkiállítás

Káprázatos tervek a newyorki világkiállítás műsorán
A kiadások költségvetése: 10 milliárd dinár
Havnan millió látogatóra számítanak

Newyorkból jelentik: Grover Whalen, a newyorki Világkiállítás teljes hatalmu vezetője közölte egy sajtóértekezlet folyamán a végleges műsort, a terveket és számokat, amelyek a kiállítást messze az összes eddigi hasonló esemény fölé emelik.

MESEBELI SZÁMOK

A végleges költségvetés, azaz a kiállítással kapcsolatban felmerülő kiadások összege 155 millió dollár, majd 10 milliárd dinár. A kiállítás területe 5000 hektár. Az eredeti tervek szerint a kapuk 185 napig maradnak nyitva s ez alatt az idő alatt a szervezők nem kevesebb, mint

60 millió látogatóra számítanak, főként az Egyesült Államok területéről, de külföldről is remélnék 1 millió vendéget.

Maga Theodor D. Roosevelt elnök fogja megnyitni a kiállítást holnap április 30-án. Az ünnepségen mind a 62 résztvevő nemzetet képviselni fogja vagy egy kiküldött magasrangú államférfi, vagy a követ, néhány esetben maga az államfő. Ez az első nap lesz valószínűleg a legpompásabb, a legkáprázatosabb. Népünnepek, kórusok, felvonulások, amerikai és külföldi katonai szemlék fognak lezajlani e napon, előreláthatóan nem kevesebb, mint egymillió néző előtt.

ÁLLANDÓ ÜNNEPSÉGEK

A műsort úgy szerkesztették meg, hogy kivétel nélkül minden délutánra esik egy főünnepség, amelyet a »Béke Udvarában« tartanak meg. Ez ünnepségek során opera- és balettelőadások, kórusok, zenekarok, híres színtársulatok fognak fellépni és bemutatják minden kor, minden nemzet zene-, tánc- és színpadi művészetét.

Legalább hetenként kétszer »különleges napok« szerepelnek a műsoron, így repülőnap, cukor- és csokoládénap, táncverseny-nap, golfnap, bűvészek napja, stb. stb. Ezen felül

mind a 62 nemzet kapott egy-egy napot, mely az ő jegyében fog eltelni.

A kongresszusokat, amelyeket a kiállítás területén fognak megtartani, meg sem lehet számolni. Minden hivatás és mesterség New-Yorkban tart találkozót. A táncmesterek s a rikkancsok csakugy a kiállításon tartják meg összejövetelüket, mint a csirketenyésztők, mint a »spóregyletek«, mint a kiskereskedők, vagy a nagybankárok és a biztosítótársaságok.

A NŐK PARADICSOMA

A nők számára valóságos paradicsom lesz a kiállítás. Külön női pa-

villont nem emeltek, ez azonban készakarva történt. A vezetők, igazi amerikai felfogás szerint, a »felesleges megkülönböztetés« ellen döntöttek. Ellenben a legdrágább és legköltségesebb épületek és bemutatók azok lesznek, amelyek elsősorban a hölgyeket érdeklik.

A »Divatcsarnok« egy millió értékű ruhát és más öltözködési cikket állít ki, nem feledkezve meg a selyemharisnyákról, kalapokról, kesztyűkről, táskákról, stb. sem.

A »Szépitők Háza« be fogja mutatni a szépséget egész történetét, mindazokat a szereket és eljárásokat, amellyel a világ kezdete óta a hölgyek hozzájárultak a természet alkotásához és tőlük telhetően korrigálni igyekeztek azt. Természetesen a hangsúly a mai napon lesz. Haj-, arcbőr-, kéz, bőrápolás, mindez bemutatásra kerül, részint élő modelleken, részint rövid filmekben.

Az »Ékszer Házban« éjjel-nappal detektívek fogják őrizni, az

5 millió dollár értékű drágaköveket és gyöngyöket,

amelyeket a bányatársaságok és a nagy ékszerészek állítanak ki. Ugyan itt látni lehet majd az ékszerkészítés, a gyémánt-metszés, stb. minden titkát is.

A hölgyek azonban, ha óhajtják, komolyabb dolgokkal is foglalkozhatnak. Külön épületet emelnek a Gyermek Világának, hol a gyerekek kipróbálhatják valamennyi létező játékot, szórakozásokat, de ugyanakkor az anyáknak bemutatják az ésszerű nevelés kérdéseit és megoldásait.

»Egészség, Tudomány, Orvos« ez a neve egy másik épületnek, mely a tudományt óhajtja közelebb vinni a közönséghez. Népszerű és könnyen érthető formában ábrázolják itt a

legújabb tudományos felfedezéseket, azok gyakorlati alkalmazását és a szabályokat, amelyek szerint mindennapi életünket egészségesebbé tehetjük.

Egyik legérdekesebb része a kiállításnak a 60 méter átmérőjű óriás gömb lesz, melynek belseje

a »Holnap Világát« fogja ábrázolni.

Nem utópiáról van szó, de arról a valószínű módról és formáról, amely szerint és amelynek közepette élni fog a jövő század embere, felépül a jövő század városa.

AZ EGÉSZ VILÁG KONYHÁJA

A statisztikusok máris kiszámították, hogy a valószínűség szerint minden egyes látogató hét órát fog eltölteni a kiállítás területén. Hét óra alatt az emberek átlagban kétszer esznek, különösen a szabad levegőn s oly ünnepnapon, mint aminőt a kiállítás látogatása jelent. Ez tehát

a 60 millió látogató számára 120 millió étkezést jelent,

valószínűleg a legnagyobb étkezési problémát, melyet valaha meg kellett oldani.

E problémának megfelelően a kiállítás területén nem kevesebb mint 80 vendéglő áll. Ezeknek jóval több mint fele hatalmas üzem a tömeg számára, míg egy töredéke kisebb és igen drága luxushelyiség.

A vendéglők között természetesen az amerikai üzemek fognak szerepelni legnagyobb részben, de majdnem mindegyik valamelyik vidéki konyhát képviseli, ahol »tájszólásban« fognak beszélni a sütek és az édességek.

Nagy divatja lesz az éneklő pincérnek,

aki minden tál mellé eléneklí annak

— Hát hiszen ez a magyarítás folyamatban van állandóan, — nyugtatta meg a bíborost Karafa. — Az én katonáim nem irgalmas természetűek. Amerre seregem elvonul, ott nem marad egy ház, egy élő lélek.

— Nagyon helyes, kegyelmes uram. S ha ez a kutya fajzat irmagostól együtt kivész, németeket s más idegen fajokat telepítünk be seregestől s akkor az országának csak a neve marad Hungária s a császár nyugodtan uralkodhatik a szedett-vedett lakosságán.

Amíg a két dicső férfi ily szépen egyetértett a magyarországi célok tekintetében, a nádorné már hazaérkezett s lecsillapodván egy küss az átélt borzalom után, az Orso'ya-apácák zárdájába hajtatott.

Juliánkát nem találta a lakosztályában: a templomban volt a reggeli istentiszteleten, az édesanyjával együtt.

A nádorné szintén a templomba ment s belépve oda, megállott az ajtó közelében.

Zrinyi Honának és leányának megengedték, hogy a templomban együtt imádkozzanak.

Eszterházy né szeme megtelt könnyel, amikor a fenséges özvegyet az első padosban megpillantotta, talpig fekete gyászban, fekete fátyolban, derekán a durva kenderkötéssel. Arca ugy világitott, mint az alabástrom, két lecsütött fekete szeméből könny szivárgott alá.

Mellette szintén feketében ült,



(124)

ezüstkapcsos imakönyvére hajolva és szintén ájtatos imába merülve, Juliánka, szűzies alakja csupa sugárzó fiatalság és báj; ilyen lehetett az édesanyjaiifju korában, csak nem ilyen szomorú és csüggeteg.

Hanem most furcsa dolog tünt a nádorné szemébe. Szemközt a fejedelemasszonnyal és a hercegisasszonnyal a bécsi előkelő társasághoz tartozó férfiak és fiatal emberek egész csoportja állt a templom hajójában, díszesen kiöltözködve, selyemben, bársonyban, csillogó ékszerekkel páváskodva. Windischgraetz-, Kollonics-fiukra ismert a nádorné és a többi közt ott látta még az öregedő Commercyt is, a tábornokot, aki szintén fiatalos öltözetben jelent meg.

Valamennyien úgy tettek ezek, mintha buzgón résztvettek volna az ájtatoskodásban, de tekintetük egyre a Rákóczi-hölgyeken függött s különösen Juliánkát majd felfalták a szemüikkel.

— Oh ezek a közönséges hozományvadászok, — jött rá az igazságra a nádorné, — nem istentiszteletre jöttek ezek, hanem Juliánka látására, azért, hogy Európa

leggazdagabb örökösőjének a figyelmét magukra vonják!

S valóban, az uracsok, meg a deresedő udvarlók negédesen billegtették magukat, köhécseltek, virágot emeltek föl a kezükben és szemük tüzes sugarával sürgették a hercegisasszony lilimarcát: mindenképpen azon voltak, hogy szemet surjanak és magukra vonják a figyelmét.

Hanem a hercegisasszony látszólag nem vett észre az egészből semmit: anyjához simulva, szinte egyesülve volt vele, imádkozott a Mindenhatóhoz, hogy szánja meg szenvedéseiket és különösen vegye védelmébe Ferkót, akit oly kegyetlenül elszakítottak tőlük.

Most, kardját halkán megcsörrentve, új személyiség jelent meg a templomi udvarlók csoportjában: Karafa tábornagy, aki a bástyáról egyenest idesietett, hogy Juliánkának ő is megtegye mindennapi távolbó való széptevését. A kardcsörrenésre odapillantott a fejedelemasszony s összerázkódott, amikor Karafát megpillantotta.

Attól kezdve azért imádkozott, hogy újabb bajt és bánalmat ne

hozhasson rájuk ez a véres, gonosz ember.

Az istentisztelet végeztével a Rákóczi-hölgyek lakosztályukba vonultak s odasietett hozzájuk a nádorné is.

— Oh édes néném, — szólt Juliánka az üdvözlés után, — megkaptam korán reggel biztató értesítést. Istenem, mi történt? Megmentették?

— Meg, édes hugocskám, — sugta halkán Eszterházy né, — a haláraitelt megmenekült.

— Oh, áldassék az Isten szent neve! — fohászkozott föl örvendően Juliánka. — Szaladok, megmondom valakinek, aki magánkívül van a rettegéstől.

A hercegisasszony kisetített és átsuhant a saját lakosztályába.

Az előteremben ott térdelt, szinte e'omolva, Johanna és összekulcsolt kezekkel imádkozott. Miért? Szerelmese életéért még vagy már csak a lelkiüdvéért?

— Oh, Johanna, drága kis Johannám! — kiáltotta a hercegisasszony, odatárdepelve mellé s átölelve a siránkozó leányt, boldog, nagy hirt hozok! Megmentették, akiért imádkozol!

— Oh, igaz, igaz volna? — rebegte a szegény, meggyötört teremtés és eszméletét veszve terült el a földön. A fájdalom még föntartotta, az öröm megfosztotta öntudatától.

*

Két órával a borzalmas esemény után egy lovascsapat vágatott ki Bécsből, a vásártér felé nyíló kapun s nyargalt el Svehátt felé.

a tájnak híres dalait, ahonnan származnak mindketten.

A külföldi éttermek külön látványosságot jelentenek. Aki szorgalmasan látogatja a kiállítást, az hat hónap alatt megkóstolhat majd minden izt, amit ember idáig kitalált. Különösen vonzóan ígérkezik a japán vendéglő, melynek épülete Shantó-szentélyt ábrázol s amelyet valódi japán kert övez, e különös terméke a kert-művészetnek, mely oly vonzó a nyugati ember számára. A kiszolgálást Japánból külön e célra érkező fiatal lányok fogják ellátni kimonóban. A japánon kívül számos más exotikus konyhát is élvezhet majd a látogató délamerikai, mexikói, a nyugatindiai bennszülöttek ételait: mindent, amit valahol nemzet vagy törzs eszik — kivéve a kannibálokat.

Éjjel nappal 25.000 munkás dolgozik a világkiállítás területén de a vasárnapi megnyitásra

a pavilonoknak alig 70 százaléka lesz készen,

a mulatóhelyek felét pedig csak jóval később lehet majd megnyitni. Hárommillió dollár áru jegyet adtak el előre és a holnapi megnyitásra legalább egymillió főnyi közönséget várnak. A földalatti villamos gyorsvasut teljesen elkészült, amely a kiállításához vezet. Newyork városa olyan élénk, mint karneválkor.

A NORVÉG TRÓNÖRÖKÖS NEWYORKBAN

A norvég trónörökös és felesége a Norvég-Amerikai hajóstársaság Oslofjord nevű hajójának fedélzetén csütörtökön Newyorkba érkezett, ahol lelkes fogadtatásban részesült. Különösen a norvég származású amerikaiak részéről. A kikötőben Sumnerlin külügyi protokollfőnök fo-

gadta a trónörökös-párt. A hajó kikötése után azonnal a városházára hajtatott, ahol La Guardia polgármester üdvözölte a vendégeket. A norvég trónörökös és felesége pén-teken a Hyde Parkban

látogatást tesz Rooseveltnél és nála marad vasárnapig.

Hétfőn a trónörökös megnyitja a világkiállítás norvég csarnokát, azután a feleségével két és félhavi körutazást tesz az Egyesült Államokban. Az utvonalon szerepel Detroit, Csikágó, Los Angeles, San Francisco, Minneapolis, Washington, Philadelphia és Boston. Fogadásukra mindenütt nagy előkészületek történtek, különösen a norvég-amerikaiak várják lelkesen a látogatást.

□ Május 20-án és 21-én vásár lesz Noviszádon. A legközelebbi országos vásárt május 20-án és 21-én tartják Noviszádon. A vásárra vészmentes helyről mindenfajta állat felhatható.

□ Átvették az átalakított plávnai szivattyutelepet. Bogojevórol jelentik: A Bogojevó-Vajska-Zsiva ármentesítő társulat plávnai szivattyutelepe, mint annak idején megirtuk, tűz martaléka lett. A telepet a tűzvész után át kellett alakítani és a gépeket kijavítani. A hónapokon át tartó munka a napokban befejeződött és a plávnai szivattyutelepet szerdán vette át Lendvai János vállalkozótól a szakértő bizottság, amelynek tagjai a bányász részéről Mátyás Szergije és Sztójadinovics Szvetisláv bányai műszaki főtanácsosok, a társulat részéről pedig Drndarszki Lázár elnök, Budánovics Gyénó alelnök és Matein-Milics igazgató főmérnök voltak, a telep átvizsgálása után elismerését fejezték ki Lendvai vállalkozó előtt.

Körülbelül 20.000 dinár lesz a repülőjegy ára

Európából Amerikába

Londonból jelentik: Az angol és amerikai repülőtársaságok már minden előkészületet megtettek arra, hogy

június folyamán meginduljanak a rendszeres légijáratok Európa és Amerika között.

Junius 1-én felszáll az első angol hidroplán, hogy Ujfundlandban adja át repülőpostáját az Egyesült Államok és Kanada belseje felé induló szárazföldi repülőgépeknek.

Az angol gépek egyelőre csak postát visznek magukkal, az idén még nem rendezkednek be személyforgalomra. Az amerikai légiállatok ezzel szemben tervbe vették, hogy

már az idén néhány utast is felvesznek gépeikre.

Az angol repülőgépek csak a nyár folyamán bonyolítanak le rendszeres forgalmat, ősszel, amikor Ujfundland és Kanada öblei befagyhatnak, a légijáratokat ideiglenesen szüneteltetik. Az amerikai repülőgépek télen is üzemben maradnak, de ekkor már nem a lényegesen rövidebb északi utvonalon, hanem Baltimoreból elindulva az Azori szigetek érintésével Lisszabonba repülnek.

Az angol légitársaságok még az idén nyáron

újabb kísérletekbe kezdenek, az óceán fölötti légi forgalom lebonyolításában. Az óriási hidroplánokon kívül szárazföldi repülőgépeket is kipróbálnak, mert

ha ezek beválnak, tén az Atlanti óceán felett a forgalmat a szárazföldi repülőgépek segítségével fenn tudják tartani. Az Atlanti óceán fölötti személyforgalom megindulása attól függ, hogy az amerikai légügyi hatóságok már az idén megadják-e az engedélyt erre. Az amerikai ellenőrző hatóságok sokkal liberálisabbak, mint az angolok, amelyek

egyelőre még nem engedélyezték a személyforgalom felvételét

és kilátás van arra, hogy a nyáron már megkezdődhetik az utasforgalom.

A repülőjegy ára az Atlanti-óceán fölött az amerikai repülőgépeken

75 font sterling lesz, vagyis nem egészen 20.000 dinár.

Ez aránylag nagyon olcsó, mert a világ leggyorsabb hajóján, a Queen Maryn például a kabinosztály hajójegyje 63 font sterling, tehát alig 3000 dinárral kevesebb, mint a repülőjegy.

Az angol repülőgépek egyszínűes pótdíj ellenében szállítják Európából Amerikába a leveleket. Ez a tarifa ideiglenes, mert jövőre már lényegesen leszállítják a pótdíjat és

fokozatosan addig csökkentik a bélyeg árát,

míg végül ugyanannyiba fog kerülni a levél repülőgépen, mint hajóval.

A csapat vagy husz-huszonöt rosszképi emberből állt, de vezetőjük arca volt a legádázabb, leggonoszabb.

Mallóry báró volt, a biboros orgvilkos csapatának a vezetője.

Ő nem szólt gyanújáról senkinek, hanem hamarjában össze-szedve a bandáját, csak úgy vak-tában nekicsapott a magyar határ felé: hátha véletlenül szerencséje akad.

Ősztöne azt sugta, hogy nem fárad hiába.

Tisztában volt vele, hogy ha Apagyit megmenekült, jókora egér utat vett azóta, ezért hát meg-eresztett kantárszárral nyargalt előre, hogy behozza a késedelmet.

Dél felé nagy csoport ember tünt szemébe, akik az út melletti mezőn táborozva, éppen falatozni kezdtek. Lovaik megnyergelve legelésztek, ők meg nagy kedélyesen szalonnát meg kenyeret falatoztak.

Középtűt, egy kis tisztáson, mint valami nomád törzsfőnök, egyenes tartású öregember ült, míg a többiek bizonyos távolságban ültek köröskörül.

A báró letért az utról s csapata élén a törzsfőnök elé lovagolt.

— Adj Isten! — szólította meg az öreg, persze németül.

— Nix dajcs, — felelte az, fel-pillantva a hányaveti személyiségre.

A báró végigjártatta tekintetét a táboron.

— Ezek alföldi csikósok vagy gulyások, — ismerte meg őket. — De hiszen ezek éppen azok a pász-

torok, akik ott voltak a bécsi szerencsétlenségénél.

A báró magyarra fordította a szót.

— Ti vagytok a Koháry gróf ur pásztorai?

— Ühüm, — dörmögte az öreg.

— Akkor jó helyen kereskedem, — folytatta a lovag. — Mit tudtok az elitétről?

— Annvit, amennyit te, — viszonozta csendesén az öreg.

— Te? — horkant föl a báró sértődötten. — Mikor ettünk egy tálból cseresznyét, hékás?

— Azt én is szeretném tudni, — hangzott a nyugodt válasz.

— Vigyázz, öreg, mert ha ilyen tiszteletlenül és foghegyről beszélsz velem, majd mörsre találalak tanítani, hallod-e?

Az öreg nem szólt semmit, csak hegyesen kiköpött maga elé.

Főemelkedett a helyéről s mély, döngő hangon fölkiáltott:

— Indulunk, legények!

Egyszerre nagy mozgás támadt a táborban, mindenki föl pattant a pázsitról, a tarisznyák a kápákra kerültek s a kétszáz legény nyeregbe szökött.

Egyikük elővezette a vezér fehér lovát s a vén pásztor úgy ugrott föl a nyeregbe, oly könnyedén és acélosan, mint egy huszestendős fiatalember.

A báró fogait csikorgatta dühében. Lovát odaugratta az öregéhez s elkapva annak a kantárját, böszülten üvöltötte:

— Egy tapodtat se, míg kérdéseimre nem felelsz!

Az öreg úgy tett, mintha nem is hallotta volna.

Magasba emelte szép, cifrafaragású pásztorbotját s ezzel jelt adott az indulásra.

A lovag fölemelte a korbácsát, hogy arcába vágjon az öregnek. A gulyásokat közönséges csürhének vélte, amelyet összeütkezés esetén egyszerre szétszór jól fölfegyverzett, puskás, pisztolyos embereivel.

Hanem, amikor a korbácsot ráemelte az öregre, váratlan do'og történt. A vén gulyás csak úgy oldalvást feléje vágott a cifra pásztorbottal s olyat sújtott vele a halántékára, hogy a báró eszméletét veszítve, lefordult a lóról.

— Csülökre, legények! — dörmögött meg újra a vezér hangja s ennek a vezényszónak bámulatos hatása lett.

A legközelebb álló legények kezében egy-egy hatalmas füttykös emelkedett a magasba és csattant le borzasztó ütessel egy-egy fegyveres koponyájára.

Nem telt bele pár másodperc s huszonöt eszméletlen ember hevert a pázsiton.

— Mehetünk, gyerekek! — zuhult meg újra Igenyös Nagy András hangja s a kétszáz pusztai lovag csöndes ügetéssel tovább indult a magyar határ felé.

Este volt, mire a villámként leütött orgvilkoscsapat életre rázta egymást s össze tudta fogdosni a megvadult lovak egyrészt.

Hanem a bárót alig lehetett eszméletre téríteni, úgy látszik, ő

kapta a leghatalmasabb ütést.

Néhány mérfölddel tovább ugyanekkor a következő jelenet játszódott le.

Két lovasember ügetett előre az országuton, két jó ismerősünk: a lenyirhaju és szakállu álmágus és derék legénye, Fekete Miska.

A szörnyű száguldás után most lassu kocogással haladtak, hogy kifújhassák magukat a fáradt állatok.

— Ez hát megvolna, nagy, jó uram — sólt nevetve a legény, vidáman tekintgetve hátrafelé az uton, ameddig csak a szemhatár terjedt.

— Ördögös fickó vagy, Miska, az már bizonyos, — felelte mosolyogva Apagyit. — Már abban a hiszemben voltam, hogy szegény jelkemnek hét óra után pár perccel Szent Péterrel kell alkudoznia, hogy eressze be a mennyország kapuján. De hát hogy s mint történt a dolog, beszéld el komám.

Miska itt elmondotta az éjjel történetét s hogy miként jutott arra a gondolatra, hogy a pásztorkirálytól kér segítséget és tanácsot.

Ő eszelte ki az egészet, édes, jó gazdám, — fejezte be elkomorlyodva, — öneki köszönhetjük az életünket.

— Hát hiszen meg fogjuk köszönni neki s talán még meg is hálálhatjuk, — felelte Apagyit elgondolkodva.

(Folytatjuk)



SPORT

A jövő héten a zágrecbi HASK Noviszádon játszik

Mához egy hétre, május 6-án, a görögkeleti naptár szerint Gyurgyevdan ünnepe lesz, amelyet a rákövetkező vasárnapal együtt nagyszabásu futballmüsor összeállítására használ fel Noviszád két legnagyobb egyesülete, a Vojvodina és a NAK. A pirosfehérek és a kékfehérek közös rendezésben meghívták két napra a zágrecbi HASK kitünö csapatát. A zágrecbi egyetemisták elfogadták a meghívást s így bizonyosra vehető, hogy a volt országos bajnokcsapat jövő szombaton és vasárnap Noviszád vendége lesz. A HASK ellenfele első napon a Vojvodina, második napon a NAK lesz s mindkét mérkőzés előtt első-

osztályu bajnoki mérkőzést vettek tervbe. A NAK vasárnap helyett szombaton játszaná le a mitrovicai Gragyanszki elleni meccsét, a Vojvodina pedig vasárnap a palánkai Szloga elleni mérkőzést. Ha ez a szép terv valóra válik, a jövő hét két utolsó napjának futballmüSORA így alakul:
Szombat: Vojvodina—HASK, előtte NAK—Gragyanszki bajnoki.
Vasárnap: NAK—HASK, előtte Vojvodina—Szloga bajnoki.
A mérkőzések színhelye még bizonytalan, valószínű, hogy szombaton a Karagyorgye pályán, vasárnap pedig a NAK-pályán játszanak.

Teljes elégtételt kapott a magyar futball a bícsi botrányért

Megirtuk annak idején, hogy a husvéthétfői Wacker—Ferencváros mérkőzésen a bícsi közönség fegyelmetlensége miatt csunya botrány tört ki, amelynek szenvedő hősei a Ferencváros játékosai voltak. A botrány után az ostmarki kerület vezetősége megbüntette a Wacker Virus nevü játékosát és rendezői mulasztásért súlyos pénzbírsággal sújtotta a Wackert és az Ausztriát. Ugyanakkor azonban a németbirodalmi sportfőhatóság is megindította a vizsgálatot, amelynek eredményeként most a következő szigoru ítéletet hozta:

A HORVÁT EGYESÜLETEK KILÉPNEK A LIGABÓL

A zágrecbi Gragyanszki és HASK, a szpliti Hajduk és a varazsdini Szlávia megbízottai csütörtökön este ülést tartottak, amelyen újból lebeszéltek, hogy elégedetlenek a JNSz működésével s ezért a most folyó országos bajnokság befejezése után visszahívják csapataikat a ligából.

Ehhez a határozathoz a zágrecbi Konkordia is csatlakozott.

A horvát egyesületek állásfoglalása tehát merőben új helyzet elé állítja a JNSz május 24-i rendkívüli közgyűlését.

A HUNGARIA NYÁRON SVÉDORSZÁGBA MEGY:

A Hungaria hogy bevételre legyen Egy futball tornára Svédországba megyen Ettől lesz a csapat erős mint a torna Mert hogy ez lesz majd az igazi svéd torna.

SANYARU VENDEL

se belföldön, se külföldön nem játszhat nemzetközi mérkőzést.

2. A Prater-Stadionban június 30-ig külföldi csapatokkal nem szabad mérkőzést rendezni.

3. Bécsben nemzetközi mérkőzéseket mindaddig nem lehet rendezni, míg a pályákat meg nem védik a fegyelmetlen közönség tulkapásai ellen.

Az ítéletet von Tschammer-Osten birodalmi sportvezér barátságos hangú levél kíséretében közölte a magyarországi OTT elnökségével, amely ezt az elintézését nagy megelégedéssel vette tudomásul.

A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG B) CSOPORTJAINAK BAJNOKSÁGA

a) Tiszai csoport:				
1. Szlávia	9	6	3	0 18:5 15
2. Adai SK	9	5	3	1 22:6 13
3. Radnicski (A)	9	5	2	2 16:13 12
4. Obilics	9	3	0	6 12:17 6
5. Szloga	9	3	0	6 12:17 6
6. Radnicski (Sz.)	9	2	2	5 7:13 6
7. Bácskogr AK	9	3	0	6 9:17 6
8. Merkur	9	3	0	6 10:21 6

b) Dunai csoport:				
1. ZsAK	8	6	1	1 29:18 13
2. Bajmoki AK	7	6	0	1 43:12 12
3. Szepszkimil. SK	8	5	1	1 31:17 11
4. Szombori AK	8	5	0	3 33:10 10
5. Szloga	7	2	0	5 23:25 4
6. Szvetozárm SK	8	2	0	6 11:41 4
7. Csonoplyai SK	8	0	0	8 0:52 0

c) Középbácskai csoport:				
1. JAK	8	6	1	1 37:11 13
2. Krivaja	7	5	1	1 21:15 11
3. Csantaviri AK	8	4	2	2 25:8 10
4. Hajduk	8	3	0	5 12:24 6
5. VSC	8	2	1	5 20:26 5
6. Gragyanszki	8	2	1	5 14:27 5
7. Sziváci SK	7	2	0	5 6:24 4

Rövid sport hírek

Podgradzki Janó, a noviszádi Vojvodina és a BSK volt játékos a Uzsićen katonáskodik s most az ottani Zlatibor színeiben rugja a labdát.

Francia—jugoszláv válogatott tornászviadal lesz május 13-án Párisban. A jugoszláv versenyzők május 8-án indulnak utnak.

Budapesten májusban elkezdi a nagy Sportcsarnok építését, amelynek költségei közel negyvenmillió dinárra rugnak. Ebből az összegből 3 millió pengő (30 millió dinár) már együtt van. A Sportcsarnokban minden sportág otthont talál, befogadó képessége 8 000 néző lesz.

Az oslói birkozóversenyen a magyar Bóbis megnyerte második mérkőzését is, ezuttal a finn Nyström ellen. Tóth viszont a harmadik mérkőzésen vereséget szenvedett a német Schmitztól s most már helyezésre van reménye.

Büntet a szubotikai alszövetség. A szubotikai alszövetség fegyelmi bizottsága a következő játékosokat sújtotta büntetéssel. Tolvezan (szubotikai Mer-

kur) 2 évi Iványi (adaí Radnicski) 2 hónap Molnár (sztarakanizsei Szloga) 1 év, Bajka (szubotikai SZAND) 1 hónap, Vukovics (SZAND) 1 hó, Csordács (Bácska) 1 hó, Csobanov (ZsAK) 1 hónapi játéktalalom.

A szubotikai alszövetség igazgatótanácsa az elmaradt Bezdáni SE—Szombori AK barátságos mérkőzésből kifolyólag 100 dinár pénzbírsággal sújtotta a bezdáni egyesületet.

A noviszádi Református Olvasókör atlétikai csoportja április hó 30-án délután 2 órai kezdettel rendezte tavaszi háziversenyét. A versenyen részt vehet minden köri tag A versenyt a ROK szabadpályáján rendezte meg; Greblyanszka 6. Vendégeket szívesen lát — Vezetőség

A 61. angol kupadöntőt ma délután játsszák le Londonban, a wembley-i Stadionban. A mai döntő két résztvevője közül a Wolwerhampton Wanderers hatszor jutott már be a döntőbe, amelyet kétszer meg is nyert, a Portsmouth háromszor jutott be a döntőbe, de győzni még egyszer sem sikerült. A mérkőzésre elővételben már minden jegy elkelt. kapitány.

KUGLI HIREK

Befejeződött a szubotikai kuglibajnokság

A bajnokságot a Magyar Olvasókör csapata, a „Napredak” nyerte

Kedden játszották az Ipartestületben az utolsó bajnoki versenyt az Obrtnik és a Postás csapatai közt, melyet az Obrtnik csapata nyert meg minimális farránnyal. Az eredmény

195:191. Biró Ninkov volt. Az Obrtnik csapata ezzel a győzelmével a második helyre verekedte föl magát

A befejezett bajnokság táblázata:

1. Napredak	32	26	0	6 5532:5086 52 (12)
2. Obrtnik	32	23	0	9 5408:5014 48 (18)
3. Első K. K.	32	22	0	10 5971:5299 44 (20)
4. Szlávia	32	19	0	13 5375:5074 38 (26)
5. Zvezda	32	19	0	13 5379:5137 38 (26)
6. Vojvodina	32	13	0	14 5685:5375 36 (28)
7. Zanatlia, Bajmek	32	17	0	15 4426:4341 34 (30)
8. Iparosdalárda	32	16	1	15 5618:5385 33 (31)
9. A. K. D.	32	16	1	15 5511:5418 33 (31)
10. Kath. Kőr B. Topola	32	16	0	16 4851:4837 32 (32)
11. Lokomotiv	32	15	0	17 5022:5395 30 (34)
12. Zanatlia, Szubotica	32	14	1	17 4802:4832 29 (35)
13. Gradjanszki M. Idjos	32	14	0	18 4106:4343 28 (36)
14. Vetrogaszac, Palics	32	11	0	21 4415:4914 22 (40)
15. Postás	32	10	0	22 4677:5025 20 (42)
16. Nacionál	32	10	0	22 2513:3198 20 (42)
17. Old-Boy	32	5	1	26 4650:5294 11 (53)

HÁROM ÉVES JUBILEUMA ALKALMÁBÓL NAGYSZABÁSUSERLEGTORNÁT RENDEZ AZ ADAI ELSŐ KUGLIKLUK

Az Adai Első Kugli Klub három éves fennállásának megünneplésére a sztaribecsei alszövetség jóváhagyásával május 27. 28 és 29-én nagyszabásu serlegettornát rendez.

A verseny feltételei a következők:

1. Minden egyesület egy vagy több csapattal is benevezhet. Minden csapat hat játékosból áll. Kizárólag csak olyan egyesületek vehetnek részt a versenyen, amelyek alszövetségi tagok és azon játékosok, akik a résztvevő egyesületeknek játékosai. Alszövetségi igazolvány felmutatandó minden csapat alszövetségi bíró ellenőrzése mellett vesz részt a versenyen. 2. A verseny egy forduló, vagyis minden csapatnak a kiub helyiségében lévő pályán kell játszania. Minden mérkőzés hat szettes 9 fára történik. A díjakat azok a csapatok nyerik el, amelyek a legtöbb fát ütik sorrendben. Az alszövetségi bírók a versenyt rendező egyesület vezetőségével együtt állapítják meg, hogy mely csapatok ütötték sorrendben a legtöbb fát. Egyenlő famennyiség esetén sorozással döntenek. 3. A verseny f. évi május hó 21-én délelőtt 8 órakor kezdődik és május 29-én este 8 órakor fejeződik be. A helybeli csapatok le-

dobással hétköznap este 1/8 órakor kezdődnek. A rendezőség minden csapat versenynének időpontját az egyesület helyiségében kifüggeszti. Az egyes időpontokat a vidéki egyesületek részére a közlekedési lehetőségek figyelembe vételével a rendező egyesület vezetősége állapítja meg, amiről a rendezőség sajtó útján értesíti a vidéki egyesületeket. Az időpont megállapítása sorsolás útján történik. Minden résztvevő egyesület vagyis csapata számára kisorsolt időben pontosan megjelenni köteles. A serlegettornán a helybeli benevezett csapatok csakis a hétköznapokat vehetik igénybe a ledobásra. A vidéki egyesületek pedig 1939. évi május 21. 28 és 29. között bármelyik nekik kedvező napon dobhatnak. A benevezési díj csapatonként 70 dinár. Két csapat benevezése egy klubból 120 dinár. Benevezések valamint a benevezési díjek I. Kuglákli Klub, Ada, Báló Mátyás címre küldendők.

A helyezettek között kilenc serlegett csapatnak ki.

—O—

A noviszádi Radnicski összes játékosait kérem, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán edzésre és fontos megbeszélésre. — A kapitány.

Villamos és autó összeütközése Noviszádon

Emberéletben nem esett kár

Komoly közlekedési baleset történt tegnap délelőtt Noviszádon. Tizenegy óra tájban

a főposta előtt egy autó összeütközött a város felől jövő 35-ös számú villamossal.

Az autó tulajdonosa, dr. Bosnyák Vása cserevicsi orvos vezette a kocsit. A Posta uccán át és a főposta mellett az Alekszandrova uccára igyekezett. Ahogy a posta mellett bekanyarodott, látta, hogy jön egy villamos. A kocsit sebességét azonban nem lassította, mert

abban a hiszemben volt, hogy a villamos ugys azonnal megáll.

Ugyanis régebben a főposta előtt villamosmegálló volt és dr. Bosnyák nem tudta, hogy ezt a megállót időközben megszüntették, ami már eddig is több balesetet okozott.

A villamos fékezett és dr. Bosnyák is lassított, de ekkor már az összeütközés elkerülhetetlen volt. Azonban szerencsére csak kis erővel történt.

Sem emberéletben, sem anyagiakban nem történt komolyabb baj.

csupán a kocsit egyik sárhányója görbült meg.

Perzsa és boszniai csilim

A szarajevói banovinnai csilim szövetség 1939. április 26-tól május 9-ig tartja meg kézzel készített perzsa és boszniai csilimek nagy tavaszi kiállítását.

Megrendeléseket készpénzért, valamint 20 havi részletfizetésre egész napon át a kiállításon elfogadjuk.



Jó a pengéje - még jobb a kedélye!

ROTBART

VEGVEN **"SEBRA" cipő!**

Noviszád Kralja Petra II ul. 25

VEGVEN **"MARICA" cipő!**

Szabolica, Strosmajerova 8

A kozmetika **FI-FI** krém 10 din. csodája puder 10 din. szappan 6 din. Készíti: Savić gyógyszerár, Subotica, Jelašiceva 8

FIZESSEN ELŐ A REGGELI UJSÁGRA

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Városi Mozi, Szabolica

Csütörtöktől - vasárnapig
Az év legnagyobb kalandorfilmje

Wallace Beery

szenzációs remeke:

Arizona ligrise

A legújabb kalandorfilm: riás, amelynek felvételei két évi tartottak és 2,000.000 dollárba kerültek

A pótműsorban **Híradó és színes rajzfilm**

EGY JÓ HAZISZER TÖBBET ÉR EZER JÓTANÁCSNÁL! Mindenkit meggvöz erről a

"Növényharmat"

a legjobb és legerősebb házi fluid. 3 csepp elég bedörzsölésre, vízzel szájozításra, kockacukron elszopogatva, stb. Ára 12.— dinár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben valódi!

ELADÓ

ALKALMI VÉTEL! Tizenöt éve fennálló sarokház jólbevezetett: fűszerüzlettel betegség miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 2892

KERESLET

CSERÉPKÁLYHÁST műhelyi munkára felvesz Ókrész Sándor. Noviszád, Kr. Petra II. 38. 2917

SZAKÁCSNO vagy kézilány, aki már vendéglőben vagy kifőzdében dolgozott és egy mosogató legény vagy lány kerestetik. Cim a kiadóban. 2894

FODRÁSNÖT, a víz és villanydolálásban jártasat azonnalra felvesz, Radosevics fodrász, Bácska Palánka 2899

TÖBB FIATAL bádogossegédet felvesz Füzy Vilim bádogárugyár, Szabolica. 141

KIFUTÓFIUT biciklivel azonnal felvesz Willi Jovan, Noviszád, Kralja Petra II. 60. sz. 2907

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorozott szoba fürdőszoba használattal. Kiadó, Noviszád, Gajeva 5. 2903

KIADÓ

MODERN LAKÁS: 4 szoba összes mellékkeliségekkel kedvező áron azonnal kiadó. Croatia, Noviszád, Bulevard Kraljice Marije 14. 2893

KÜLÖNFÉLE

Bérmaajándéknak

jó órákat, ékszer legelőnyösebben vásárol Buchmüller ékszerésznél, Noviszád, Kr. Petra I. 18. 2746

Dr. Filipon crme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

MESZ, nagydarabos, hófehér, por és kömentes 10 000 kg. bármely vasúti állomáson Bácskában Din. 3800. Megrendelhető: Tóth József, Szabolica, Pupinova ul. 13. 139

URANIA MOZI, Noviszád

Ma 5, 7:15 és 9:15 órakor

Szívek csalogánya

Főszerepben DEANNA DURBIN, GAIL PATRICK és HERBERT MARSCHAL

FÜZŐK melhartók, gyógyfű ék

STROMER-midersalon

NOVISZÁD, Ustavska 18.

LEGSZEBB FRIZURÁKAT, tartós ondolást, hajfestést legszakszerűbben JURUK fodrász-szalonjában készítik. Noviszád, Kralja Petra II. 32. 2690

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösséget és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVÁRI krém minden szakszertben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szabolica.

NYILTTÉR*

Felkérem a nb. közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a palicsi kurszalon — nagyvendéglő megnyitáson, hogy minél ünnepélyesebb legyen a megnyitás

A jó koryháért a kitűnő borokért és a kellemes szórakozásért felköszöget vállal

SIBALICS ILIJA, BÉRLŐ.

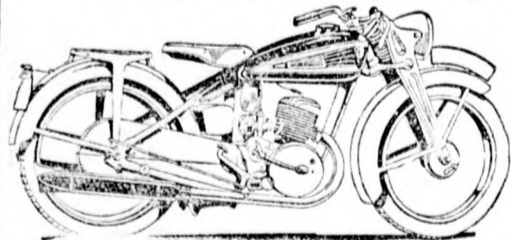
* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kávéház-étterem megnyitás! Kávéház-étterem megnyitás!

A palicsi kurszalon és nagyvendéglő

szombaton, április 29-én este ünnepélyesen, vacsorával egybekötve nyílik meg. — Elsőrendű jazz és cigányzene. — Hideg és meleg ételek. — Szerb kű önlegességek. — Legolcsóbb árak. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri **SIBALIC, Palics. Tele'on 521**

SI E S S E N Szenesnél



kerékpárt választani

Nagy választék!

NEM OLCSON, HANEM MAJDNEM INGYEN!

Teljesen felszerelt sokszorosító készülék a készülék nagysága 50/36 cm.

Csak 395~ Din.

Kívánatra részletes utasítást ad a kezelésről; használata nagyon egyszerű akár írógépén, akár kézirással.

OLCSÓ, OLCSON — DE KÉSZPÉNZÉRT

Tt. R. BAJ, Zagreb, Draskovicseva 16. — Telefon 81—98.

Bérmálás — első áldozás! Erre az alkalomra minden divat- és rövidárú cikkeink arat a **végletekig leszállítottuk!**



Grand MAGAZIN